VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917 — Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 112 — Vol. XLI vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Lauantaina, syysk. 26 p. — Saturday, Sept. 26, 1959

Terästyöläisiltä lämmin vastaanotto Hr:lle

Eisenhower tuomitsee ne, jotka näkevät vain "propagandaa" aseistariisumisehdotuksessa

Pittsburgh. — Neuvostoliiton pääministeri seurusteli torstaina Yhdysvaltain raskaan teollisuuden, terästeollisuuden työläisten kanssa ja sai osakseen niin lämpimän vastaanoton näiltä työläisiltä, että hän viipyi heidän seurassaan Mesta Machine-tehtaalla suunniteltua pitemmän ajan.

Työssä tahraantuneissa pukeissa olleet työläiset pysäyttivät hänet niin monesti, että Hrushtshevin vierailu tehtaalla kesti 15 minuuttia suunniteltua aikaa kauemmin.

Pääministeri Hrushtshev osoitti suurta mielenkiintoa tehtaassa. Eräässä paikassa hän sanoi mainitun yhtiön puheenjohtajalle Frank Mestalle: "Tuo saha näyttää sellaiselta mitä minä käytin ollessani tehdastyöläisenä 40 vuotta sitten." Mr. Mesta myönsi. että se oli vanhanaikainen kone.

Poliisi oli pelännyt. että Pittsburghissa. missä on paljon eri kansallisuusryhmiä, tulee rumia mielenosoituksia Hrushtshevia vastaan. Mutta työläiset lähestyivät häntä suurin joukoin torstaina ja suosionosoitukset hukuttivat vihamieliset mielenosoitukset.

Ryhmä ukrainalaisia oli hänen hotellinsa edessä kantaen vihamielisiä tunnuksia. Mutta kun Hrushtshev tuli myöhemmin parvekkeelle, niin 5,000-henkinen ihmisjoukko hukutti hurraahuudoillaan mielenosoittajain mielenosoitukset.

Mesta tehdas on yksi niistä harvoista tämän alan tehtaista, jotka eivät ole nyt käynnissäolevan teräslakon alaisena Yhdysvalloissa. Siellä on noin 3.500 työläistä.

Washington. — NL:n pääministeri Hrushtshevin virallinen ja varsinainen tehtävä — keskustelu presidentti Eisenhowerin kanssa kylmän sodan lopettamista koskevista asioista. alkaa perjantaina. Presidentti Eisenhower ja pääministeri Hrushtshev menevät tänään (perjantaina) Camp David'iin, Marylandin vuoristossa sijaitsevalle yksinäiselle kesänviettopaikalle.

Presidentti Eisenhowerin sanotaan aikovan esittää Hrushtsheville useita kysymyksiä hänen aseistariisumisehdotuksensa johdosta ja esittävän puolestaan omia ehdotuksiaan.

Presidentti Eisenhowerin sanotaan olevan vakuuttuneen siitä, että Yhdysvaltain sanomalehdistö on tehnyt vakavan virheen sivuuttaessaan Hrushtshevin esittämän aseistariisumisehdotuksen kyynillisenä petoksena.

Hrushtshevia pyydetään, oikeammin rohkaistaan näyttämään aseistariisumisehdotuksensa, ja jos siinä edistytään se voi muuttaa koko ilmapiirin kansainvälisissä suhteissa.

Presidentti Eisenhowerin sanotaan pitävän perjantaista sunnuntaihin kestävää keskustelua Hrushtshevin kanssa tien raivauksena korkeimman portaan neuvotteluja varten.

Lahjavoittomerkkejä aiotaan jakaa länsimaakunnissa

Winnipeg. — Loblaw Groceterias Co. Ltd. on ilmoittanut. että se aikoo ottaa lahjavoittomerkit käytäntöön kaupoissaan Järvienpäässä, Manitobassa, Saskatchewanissa ja Albertassa. Yhtiö on sitä mieltä, että lahjavoittolippujen jakaminen on Canadan lakien mukainen.

Kaksi tuntia ilmoituksen antamisen jälkeen täällä kuitenkin ilmoitettiin vähittäiskauppiaiden yhdistyksen toimesta. että ne ovat pyytäneet Winnipegin poliiseja ja Manitoban prokuraattoria ryhtymään lainopillisiin toimenpiteisiin heti sen jälkeen kun Loblaw'n kauppa rupeaa jakamaan lahjavoittolippuja.

Vähittäiskauppiaiden yhdistyksen sihteeri M. M. Wocks on selostanut. että toisissa maakunnissa lahjavoittolippujen käyttäminen voi olla kyseenalaista, mutta hän osoitti, että Manitoban lakien mukaan voidaan henkilöä sakoittaa $500 saakka jos hän tarjoaa lahjavoittolippuja ostoksien yhteydessä.

Lahjavoittoliput ovat tällä kertaa melko yleisiä Ontariossa ja Quebecissa ja niitä jaetaan ostoksien perusteella. Lahjavoittolippujen perusteella on tilaisuus saada erilaisia esineitä maksuttomina voittoina.

Vanhuudeneläke välittömästi kansan harteille vuonna 1962?

Ottawa. — Hallituspiireissä on viime päivien aikana ennusteltu. että mahdollisesti v. 1962 loppuun mennessä Canadassa tehdään jonkinlaisia muutoksia vanhuudeneläkelakiin.

Asianomaisissa piireissä on tuttu ns. Clarkin raportti Yhdysvaltain eläkejärjestelmästä, jonka mukaisesti itse eläkeläisiksi aikovat maksavat osuuden eläkejärjestelmän kustannuksista. Täällä ollaan sitä mieltä. että mahdollisesti Canadassakin ehdotetaan joissain suhteissa samanlaisen järjestelmän käytäntöön ottamista, jotta siten voitaisiin antaa 70 vuotta täyttäneille maan asukkaille enemmän kuin nykyinen kuukausittainen $55.

Clarkin raportissa, jonka British Columbian yliopiston professori Robert M. Clark valmisti pääministeri Diefenbakerin pyynnöstä, sanottiin että siirtyminen täydelliseen valtion varoista riippumattomaan vanhuudeneläkkeeseen, kuten on tehty Yhdysvalloissa. toisi tullessaan monta ongelmaa.

Mutta ehdotuksella on oma viehätyksensä hallitukselle, jonka on järjestettävä verotuloista vanhuudeneläke kaikille 70 vuotta täyttäneille ja niille 65-69 vuoden ikäisille. jotka ansaitsevat alle $25 kuukaudessa.

Canadan vanhuudeneläkejärjestelmä rahastetaan ylimääräisellä yksilöiden ja yhtiöiden tulojen verottamisella ja tavaraverolla.

Nämä verot eivät kuitenkaan riitä vanhuudeneläkkeiden maksamiseen. Viime maaliskuun 31 päivänä päättyneen tilivuoden aikana v a n h u u d e n eläkerahasto kärsi $183,979 162 tappion verrattuna $103,907.896 tappioon sitä edellisenä vuonna. Nämä tappiot korvataan sillä. että lainataan lisävaroja yleisestä rahastosta ja poistetaan nämä velat myöhemmin kirjoista.

Tänä vuonna 3 prosenttiin 2 prosenttia korotettu tähän tarkoitukseen käytetty tulovero korjaa jossain määrin tätä tilannetta.

Kuitenkin Clarkin raportissa ehdotetaan, että säilytettäisiin jossain määrin tämän eläkkeen rahoittaminen välittömästi työläisten ja työnantajien kannettavaksi.

Raportissa ilmaistaan se toivo. että siten voitaisiin korottaa eläkettä yli nykyisen $55 kuukaudessa, joka yleisesti tunnustetaan liian vähäiseksi kunnollisen elintason järjestämiseksi maamme vanhuksille.

Lisäselostusta aseriisuntaehdotuksesta -- ulkom. Green

United Nations. — Canadan ulkoministeri Howard Green esiintyi eilen (torstaina) Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokouksen istunnossa ilmoittaen että Canadan taholta kannatetaan ohjektiivisessa mielessä Hrushtshevin ehdotusta täydellisestä ja yleisestä aseistariisumisesta, mutta sanoi samalla, että Canada odottaa läheisempiä ja seikkaperäisempiä selostuksia Neuvostoliiton pääministerin ehdotuksesta, jonka hän esitti Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokoukselle viime viikonlopulla.

Vältellen tiukkaa sitoutumista Canadan ulkoministeri sanoi. että oli olemassa "läheinen suhde aseistariisumisen ja kontrollin välillä" ja että sen on kuvastuttava kaikista käytännöllisistä s u u n n i t elmista. "Molemmista on neuvoteltava rinnakkaisesti ja molemmat on toimeenpantava myös rinnakkaisesti", sanoi Green.

Ulkoministeri piti puheessaan tärkeämpänä sitä, että YKssa hyväksyttäisiin tarkkojen tietojen kerääminen maailmanlaajuisessa mitassa radioaktiivisuuden vaarasta.

"On ehdottomasti tärkeätä täyttää ne suuret aukot, jotka ovat olemassa tiedoissamme tästä säteilyn vaarasta", sanoi mr. Green.

"Tästä syystä tiedemiehillä on oltava käytettävissään radioaktiivisesta pölystä ja muista syistä johtuvasta säteilystä tiedot niin täydellisesti koko maailmaa käsittävässä mitassa kuin mahdollista ja kerättynä yhdenmukaistetuin menetelmin."

Hrushtshevin ehdotuksia on pohdittava vakavasti

Lontoo. — Hrushtshevin suunnitelmassa voidaan osoittaa puutteellisuuksia, mutta olisi hyvin epäviisasta torjua se propagandana, kirjoittaa riippumaton sanomalehti Observer sunnuntaina.

Asia on selvitettävä ja vakavasti on pohdittava, miten hänen suunnitelmansa olisi toteutettavissa. Länsivaltojen on jollakin tapaa yritettävä osoittaa mielenkiintonsa aseistariisuntaa kohtaan, mutta samalla niiden on saatava Hrushtshev vakuuttuneeksi siitä, ettei sitä voida saada aikaan vain jaksoittain ja täydellistä valvontaa harjoittaen.

Konservativisen Sunday Expressin mielestä ikävintä asiassa on lännen nopea viileä kannanotto. Hrushtshev on maailman toisen suurvallan johdossa. Luullaanko, että hänen on pöyhisteltävä propagandan takia kameroiden edessä New Yorkissa? Eikö ole todennäköisempää, että hän tarkoittaa mitä sanoo. Eikö olisi ajateltavissa, että hän tosiaan haluaa rauhaa? kirjoittaa Sunday Express.

NEHRU SUOPEA

Teheran. — Iranissa vierailulla ollut Intian pääministeri Nehru on lausunut, että hän suhtautuu suopeasti Hrushtshevin aseistariisuntaehdotukseen, jonka kuitenkin olisi oltava vielä perusteellisempi. Vaikka aseistariisunta toteutettaisiinkin Neuvostoliiton ehdotuksen mukaisesti, on rauha silti vaarassa rikkoutua, hän lausui.

ITÄ-SAKSA KANNATTAA

Berliini. — Itä-Saksan Sosialistisen Yhtenäisyyspuolueen keskuskomitea on ilmoittanut hyväksyvänsä aseistariisuntaehdotuksen, j o n k a Neuvostoliiton pääministeri Hrushtshev esitti YK:ssa, sanotaan virallisessa tiedonannossa.

Tiedonannossa todetaan mm., että Neuvostoliiton hallituksen uusi rauhantoiminta ja Itä-Saksan politiikka ovat täysin sopusoinnussa keskenään.

Adlai Stevenson tervehtii Hrushtshevin ehdotuksia

Coon Rapids, Iowa. — Yhdysvaltain demokraattipuolueen johtaja Adlai Stevenson sanoi täällä keskiviikkona olevansa sitä mieltä, että Neuvostoliiton pääministeri Hrushtshev on "jossakin määrin" muuttanut mieltään sen jälkeen kun he keskustelivat asioista vuosi sitten Moskovassa.

Mr. Stevenson sanoi olevansa "toivorikkaamman" kuin ennen siitä että Venäjä ja Yhdysvallat voivat tulla toimeen keskenään.

Adlai Stevenson, joka on ollut kaksi kertaa puolueensa presidentinehdokkaana, antoi tämän lausuntonsa keskusteltuaan mr. Hrushtshevin kanssa Roswell Garstin farmilla.

"Hrushtshev sanoi olevansa iloinen havaitessaan amerikkalaisten olevan niin ystävällisiä häntä kohtaan" kertoi Stevenson lehtimiehille.

Hän sanoi mr. Hrushtshevin olevan erittäin kykenevän miehen. Hän sanoi keskustelleensa Hrushtshevin kanssa aseistariisumiskysymyksestä ja Hrushtshev oli sanonut, että keskusteltuaan johtavien liikemiesten kanssa New Yorkissa hän oli saanut sellaisen vaikutelman ettei Yhdysvaltain ekonomialla ole vaikeuksia sen mukautuessa täydellisen aseistariisumissopimuksen olosuhteisiin

Stevenson sanoi olevansa "entistä toivorikkaamman" aseistariisumismahdollisuuksista.

Nämä vanhat tuttavukset keskustelivat myös vaaleista. Mr. Hrushtshev sanoi ettei Stevensonin tarvitse surra tappioistaan. "Mitä sillä on väliä silloin jos olette elämäntavoissanne rehellinen."

Mr. Stevenson vastasi: "Minun elämäntapani ovat rehellisiä, mutta ne eivät ole koskaan tuottaneet tuloksia."

Jatkaen tätä kevyempää keskustelua mr. Stevenson sanoi että jos mr. Hrushtshev joutuu milloinkaan työttömäksi niin hän (mr. Stevenson) on valmis ottamaan hänet palvelukseensa.

Minulla on jo hyvä työ. vastasi puolestaan pääministeri Hrushtshev.

Kiinassa rakennetaan Grand Couleea 12 kertaa suurempi pato

Moskova. — Yhdysvaltalainen asiantuntija Michael W. Straus ilmoitti täällä tällä viikolla neuvostoliittolaisten insinöörien kertoneen hänelle, että Kiinassa rakennetaan Jangtsen joelle pato, jonka sähkövoimalaitoksen tuotantoteho on 25,000,000 kilowattia, eli 12 kertaa suurempi kuin Yhdysvaltain suurimman, Grand Couleen, padon sähkövoimalaitoksen.

100 työläistä pakkolomautettu Royal York-hotellista

Toronto. — Royal York-hotellin liikkeen johto on ilmoittanut, että vähentyneen liikevaihdon takia on pakkolomautettava noin 100 hotellin työläistä ja vähennettävä palvelua joissakin suhteissa. Liikkeenhoitaja Angus McKinnon sanoi, että turistiliike vähentyi viime kesänä ja muu liike ei ole kohonnut odotetussa määrässä.

Sairaanhoitajattaria liian vähän

Sault Ste. Marie. — Täällä pidetyssä alueellisessa sairaalavirkailijain kokouksessa oltiin kovin mielissään Ontariossa äsken voimaan astuneesta sairaalavakuutuksesta, mutta samalla oltiin kovin pahoillaan siitä kun maakunnassa on edelleen puute sairaanhoitajattarista ja tekniikoista.

Plummer Memorial sairaalan johtokunnan presidentti C. Roy Carter oli sitä mieltä, että maakunnallinen sairaalavakuutus oli yksi parhaimpia käytännössä olevista.

Samalla hän oli sitä mieltä, että Torontoon suunniteltu uusi koulu oli oikea askel.

Mendes-France kallistui vasemmistososialistien puolelle Ranskassa

Pariisi. — Entinen Ranskan pääministeri Pierre Mendes-France ja useat muut henkilöt. jotka vastustivat Charles de Gaullen palaamista valtaan. ovat päättäneet yhtyä itsenäiseen sosialistipuolueeseen, joka muodostui samasta syystä sosialistipuolueesta eronneista henkilöistä. Kummallakaan ryhmällä ei ole edustusta parlamentissa. Mendes-France menetti edustajapaikkansa viime vuoden yleisissä vaaleissa.

Diefenbakerin talviaputöistä varsin vähän helpotusta

Vain 7,000 Ontarion työttömälle järjestettiin näitä töitä viime talven kuluessa

Toronto. — Ontarion hallitus on päättänyt osallistua myös tänä talvena talviapusuunnitelmaan, jonka mukaisesti liittohallitus maksaa 50 prosenttia, maakuntahallitus 25 prosenttia ja kunnat 25 prosenttia hyväksyttyjen talviaputöiden työvoimakustannuksista.

Kuntien taholta on jo aikaisemmin osoitettu, että tämä suunnitelma ei niitä suurestikaan auta, sillä ne joutuvat yksin maksamaan kaikki töiden suorittamisen yhteydessä käytettyjen koneiden kustannukset ja kaikista tavaroista, joten niille lopullisesti lankeaa maksettavaksi suurin osuus näistä talviaputyömenoista. Kunnallishallintojen taholta osoitettiin jo aikoja sitten, että ne ovat lisäksi kaikkein heikoimmassa asemassa maksamaan näistä menoista.

Viime talvena 184 kuntaa anoi tätä apua 693 työmaalle. joista loppuun suoritettiin 629. Täten järjestettiin talven mittaan väliaikaista työtä vain 7.000 työttömälle.

Tämän talviavun tehoa voidaan arvostaa sillä, että kansallisen työnvälitystoimiston Ontarion jaoston raportin mukaan maakunnassa oli viime heinäkuun 16 p., aikana, jolloin sesonkityöttömyys ei ollut vielä alkanut vaikuttaa, 100,025 työtöntä työtä etsivää henkilöä. Sitten mainitun päivän on työttömyys epäilemättäkin lisääntynyt, kuten on tavanomaisesti tapahtunut syksyn tultua.

Tämän hetken kuuluisin turisti Neuvostoliiton pääministeri Hrushtshev, joka on vieraillut viimeisen kahdeksan päivän aikana eri puolilla Yhdysvaltoja, aloittaa nyt 3 päivää kestävät henkilökohtaiset neuvottelut Yhdysvaltain presidentin Eisenhowerin kanssa tämän kesänviettopaikalla Camp Davidissa lähellä Washingtonia. Kuvamme otettu Eisenhower'n vastaanottaessa kuuluisan vieraan hänen saapuessaan Yhdysvaltoihin.

Yhdysvaltain terästyöläisten lakko vaikuttaa Canadan rakennustöihin

Toronto. — Vaikka Canadan terästuotanto kohosikin 15.9 prosentilla syyskuun 19 päivänä päättyneellä viikolla, niin se ei silti kyennyt suuressakaan määrässä tyydyttämään teräksen kysyntää.

Lisäys merkitsi, että Canadassa tuotettiin mainitulla viikolla 115.-577 tonnia terästä verrattuna 99,748 tonniin edellisellä viikolla. Edellisen vuoden vastaavalla viikolla oli tuotanto 57,941 tonnia, johtuen osaltaan silloisesta terästyöläisten lakosta.

Canadan terästeollisuus toimi syyskuun 19 päivänä päättyneellä viikolla 95.2 prosentilla kapasiteetistään.

Vaikka Canadan terästuotanto kohosikin jossain määrin, niin vallitseva teräksen puute Canadassa on kuvaavaa Canadan teräskysynnän tyydyttämisen r i i p p u vaisuudesta Yhdysvaltain tuotannosta.

Yhdysvaltain terästyöläisten lakon jatkuessa on Torontossakin jouduttu siirtämään useiden suurempien rakennuksien rakentamisen alkamista ja keskeyttämään toisten rakennuksien rakentaminen. Ontarion yliopistolle rakennettavan yleissivistyksellisten tieteitten ja insinöörirakennuksien sekä Bell Telephone-yhtiön Eglinton Avenuelle rakennettavan rakennuksen työt on keskeytetty.

Foundation-yhtiön Toronton alueen liikkeenhoitaja Gordon Stewart ilmoitti tällä viikolla, että hänen yhtiönsä on joutunut siirtämään kahden suuren virastorakennuksen rakennuttamisen alkamista toiveissa, että kolmen kuukauden kuluttua Yhdysvaltain terästyöläisten lakon päättymisen jälkeen yhtiö saisi sieltä rakennuksien runkoihin tarvittavaa terästä.

Tilannetta tutkineet henkilöt ilmoittavat, että on tapahtunut suuri lisääntyminen eurooppalaisen teräksen tuonnissa, erikoisestikin brittiläisen ja että vallitsevan puutteen takia on teräksen hinta suuresti noussut.

Kaikki rakennusyhtiöt varastoivat terästä ennen Yhdysvaltain terästyöläisten lakon alkamista viime heinäkuun 14 päivänä, mutta varastot ovat nyt siinä määrässä loppumaisillaan, että jotkut arkkitehdit ovat ryhtyneet suunnittelemaan rautabetonisia rakennuksia. Useimmat ovat vielä kuitenkin tyytyneet odottamaan mitä tapahtuu Yhdysvaltain terästyöläisten lakossa.

Frankel Steel Construction-yhtiön virkailijat ilmoittivat tällä viikolla, että yhtiön teräsvarastot ovat vähäisemmät kuin kolmeneljäsosa normaalista ja yhtiö on joutunut ostamaan huomattavat määrät brittiläistä terästä. He sanovat, että jos lakko jatkuu marras- tai joulukuuhun, niin Canadan terästä tarvitsevat rakennusyhtiöt ovat vakavassa asemassa.

Montrealissa 829 sairastunut polioon

Montreal. — Viime keskiviikkona täällä ilmoitettiin, että polioon sairastuneiden luku Montrealissa ja kaupungin ympäristössä oli silloin 829. Taudin johdosta on kuollut 43 ihmistä.

Kaupungin asukkaita on sairastunut tautiin 337 ja 492 on kaupungin ulkopuolelta, mutta kaikki ovat olleet Montrealissa hoidettavina.

Tri Gustave Charest on selostanut että epidemia on kestänyt 9 viikkoa ja hän odottaa, että se päättyy 12 viikkoon. Polion riehuessa pahimmillaan sairaaloihin tuli niinkin monta kuin 20 potilasta päivittäin. Nyt tulee keskimäärin kaksi päivässä.

VIIME TIEDOT

Ottawa. — Canadassa ilmoitetaan aloitetun tämän vuoden kuluessa vähintäin 15 prosenttia vähemmän asuntoyksikköjen rakentamisia kuin viime vuonna. Tiukan rahan politiikkaa syytetään tekijäksi tälaiseen suuntautumiseen, sanovat rakennusurakoitsijat täällä. Viime vuonna aloitettiin 164,600 asuntoyksikön rakentaminen. Tänä vuonna arvioidaan aloitettavan 130,000—140,000.

Cape Canaveral. — Yhdysvaltain toiveet raketin lähettämisestä kiertämään kuuta ja lähettämään televisiokuvia takaisin sen toiselta puolelta raukesivat torstaina kun raketin koneistoa kokeiltaessa maassa se räjähti ja paloi. Aikomuksena oli lähettää 375 paunaa painava raketin kärkiosa matkalleen kojeineen ensi kuukauden alussa.

Lontoo. — Yli 3,000,000 brittiläistä työläistä on esittänyt unioidensa kautta vaatimuksen 40-tuntisesta työviikosta ja tuntuvasta palkkojen korotuksesta.

Hrushtshev haluaa keskustella järkisyistä, eikä voimakeinoilla

Washington. — Neuvostoliiton pääministeri Hrushtshev, joka on ollut kahdeksan päivää kestäneellä "turistimatkalla" eri puolilla Yhdysvaltoja, saapui torstai-iltana tänne keskustellakseen Yhdysvaltain presidentti Eisenhowerin kanssa maailman pulmakysymyksistä, järkisyiden vaatimalla tavalla eikä voimakeinoin vetoamalla, kuten hän sanoi.

Hän saapui Pittsburghista, missä työläisjoukot antoivat Hrushtsheville erittäin ystävällisen ja innostuneen vastaanoton.

Puhuessaan Pittsburghin yliopiston lounastilaisuudessa pääministeri Hrushtshev esitti voimakkaan vetoomuksen sen hyväksi, että perjantaina alkavat keskustelut perustuisivat järkisyihin.

Hän sanoi, että Camp Davidissa alkavien keskustelujen tavoitteena on pyrkimys järkeviin ratkaisuihin. Hän sanoi toivovansa, ettei sen paremmin hän itse kuin presidentti Eisenhowerkaan väärintulkitsisi sitä kannatusta, mitä heillä kummallakin on omissa maissaan.

Jos tätä kansan tukea väärintulkitaan, selitti mr. Hrushtshev, se johtaisi sellaiseen keskusteluun, missä ei suurtakaan iloa olisi. Se olisi silloin jonkinlaista härkien voimankoitosta. Keskustelusta tulisi silloin kilpailu "kumpi on itsepäisempi, kummalla on voimakkaammat jalat ja pitemmät sarvet ja kumpi voi muuttaa toisen asennetta.

"Teillä on voimakkaat jalat", sanoi Hrushtshev, "eivätkä meidänkään jalkamme anna periksi. Mutta se ei ole sitä, mitä kansat meiltä odottavat."

Pääministeri Hrushtshev esitti nämä huomautuksensa vastauksena Pennsylvanian kuvernöörin, David Lawrencen lausuntoon, että mr. Hrushtshev huomioisi, että puolueeroavaisuuksista huolimatta amerikkalaiset tukevat yksimielisesti Eisenhowerin ulkopolitiikkaa.

Pääministeri Hrushtshev sanoi että kuvernööri Lawrencen lausunto voidaan asiallisesti tulkita seuraavasti: "Katsokaa Hrushtshev, kuunnelkaa. Meillä on kaksi puoluetta, mutta me olemme yksimielisiä.

"No niin, Jumala tietää mitä eroa näillä puolueilla on. Minä en tiedä. Ehkä te tiedätte. Ja se on samantekevää minulle. Mutta te sanotte, että kun te (Hrushtshev) keskustelette presidentin kanssa, me sanomme presidentille, 'olkaa lujana, olkaa voimakkaana ja me tuemme teitä'."

Hrushtshev sanoi, esttä hänenkin tukenaan on yksimielinen puolue. Hän sanoi neuvostokansan tukevan kommunistipuoluetta "mikä on maailman paras puolue minun mielestäni".

Tämän katsantokannan perusteella hän vetosi siihen, että keskustelut käytäisiin järkisyiden perusteella eikä voimakeinoihin luottaen.

VAPAUS
(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.
Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. 8.00 6 kk. 4.25 3 kk. 2.50
Yhdysvalloissa: 1 vk. 9.00 6 kk. 4.80
Suomessa: 1 vk. 9.50 6 kk. 5.25

Nikkelinkaivajia uhataan taas

Sudburyn seudun nikkelinkaivajat ja sulattotyöläiset ovat takavuosina saaneet vastaansa kaiken sen mitä työväenvastaisen suuryhtiön "ohjekirjoista" löytyy.

Ontarion kaivostyöläisten järjestäytymisen alkupäivinä Inco suostui jopa pieneen "vapaehtoiseen" palkankorotukseenkin "todistaakseen", ettei mitään unionin tarvetta ole. Mutta kun työläiset järjestäytyivät kuitenkin, niin heitä vastaan heitettiin urkkijajoukot ja joukkomittaiset työstä erottamiset ja muut diskriminatiot. Sitten seurasi työläisten vapaehtoisesti valitseman unionin vastapainoksi "nikkelisyyhy" eli yhtiön unio, ja sen ruma kaksoisveli, terästyöläisten unionin reittausyritys. Taantumuksen viimeisenä tulemisena on jesuiittapappien avoin sekaantuminen kaivosmiesten unionin asioihin.

Yhteistä näille kaikille uniovastaisille yrityksille on ollut ja on se, että niiden avulla on muka ajettu jotenkin "työväen asiaa" — työläisten "pelastamista" kamalalta kommunismilta, unionismilta ja punaisuudelta — silloin kuin todellisena tarkoituksena on heikentää ja ehkä murskatakin työläisten kollektiivinen joukkotuki.

Harvoin, jos milloinkaan ennen, olemme nähneet niin julkeata ja avointa sekaantumista minkään työväenjärjestön sisäisiin asioihin kuin nykyään on harjoitettu Sudburyn katolisen yliopiston jatkurssien nimissä. Kuvaava — ja samalla varoittava esimerkki siitä, miten kaivosmiesten union asioita pyritään ratkaisemaan eräänlaisen "kauko-ohjauksen" avulla, saatiin Yhdysvaltain valtiodepartmentin kanssa läheisissä yhteyksissä olleen, mainitun yliopiston jatkokurssin johtajan Alexandre Boudreau MA:n viime sunnuntaisesta puheesta, jonka yhteydessä hänen kerrotaan käsitelleen Knights of Columbus-järjestön tilaisuudessa MM-union osasto 598 johtokunnan vaaleista ja sanoneen: "Kahden kuukauden kuluessa pidetään vaalit Sudburyssa. Ne ovat yhdyskunnalle tärkeämmät kuin kunnan, maakunnan tai liittovaltion vaalit. Niissä tullaan ratkaisemaan mitä kristityille tapahtuu. Silloin on viimeinen mahdollisuus.

"Me teemme yliopistossa parhaamme. Kristityn yliopiston täytyy omaksua vastuunalaisuus sosiaalisen ilmapiirin puhdistamisesta niiden ihmisten keskuudessa joita se palvelee. Sen täytyy opettaa johtajia demokraattisten periaatteiden palauttamiseksi kansalle.

"Ne tarvitsevat teidän (Knights of Columbus-järjestön? — V) tukeanne taistelussaan oikeuksiemme säilyttämiseksi. Meidän pitäisi auttaa heitä onnistumaan siten, että Sudbury saa palautetuksi hyvän maineensa mahdollisimman pian . . ."

"Hyvän nimen?" — Incolta vaiko Wall Streetiltä ja Yhdysvaltain valtiodepartmentilta?

Asiat ovat todella huonosti silloin, jos mikä tahansa ulkopuolinen voima, olkoon se sitten korkea jesuiittaprofessori tai vaikkapa itse paholaisen päämies, saa vastaansanomatta sekaantua tällä tavoin minkä tahansa ammattiyhdistyksen tai minkään muunkaan järjestön sisäisiin asioihin.

* * *

Tilanne Sudburyn seudulla on kuitenkin hyvin vakava pitkän tähtäimen kulmasta katsottuna. Kysymys ei ole "punaisilta" pelastumisesta, vaan elinmahdollisuuden säilymisestä — ja tämä on sanottu sanan varsinaisessa merkityksessä.

Se kysymys ei ole läheinen "ainoastaan" nikkeliteollisuuden työläisille — vaan kaikille tämän seudun asukkaille.

Siksi käydään väestön keskuudessa melko huolestunutta keskustelua tilanteesta. Siksi kaikki pimeyden voimat tekevät myös työtä yötä päivää kansan vastarintamahdollisuuksien hävittämiseksi.

Katsokaamme tilannetta hieman lähemmin. Esim. paikallinen päivälehti katsoi muutama päivä sitten tarpeelliseksi lähettää kirjeenvaihtajansa Manitobaan, missä Inco kehittää uusia nikkelikaivoksia. Tarkoitus oli ilmeisesti vakuuttaa meille sudburylaisille, että kaikki on mitä parhain päin, että mitään vaaraa eivät Moak Laken kaivokset Sudburylle aiheuta. Mutta samalla kertaa mainittu lehti myönsi kuitenkin, että Moak Laken kaivosten avaaminen tulee "pidentämään Sudburyn nikkeliteollisuuden ikää 20 vuodesta neljään- tai kuutenkymmeneen vuoteen".

Mitä tämä tarkoittaa? Vähimmässä tapauksessa sitä, että Sudbury on lakannut kasvamasta — ja silloin kun kasvu päättyy, alkaa kutistuminen ja kuolemaan johtava tauti. Pahimmassa tapaukssesa tämä paikallisen päivälehden arvio tarkoittaa sitä, että Sudubryn seudun nikkelituotantoa voidaan jyrkästi vähentää — mikä tarkoittaa sitä, että tuhanne työläiset joutuvat joko työttömien armeijaan tai tulevat kiskaistuksi irti kodistaan ja kotikonnustaan.

* * *

Kuinka paljon on mahdollisuuksia tuotannon rajoittamiselle Sudburyn seudulla?

Me emme tiedä! Paljon riippuu tietysti siitä kuinka paljon on nikkelillä kysyntää. Mutta olettaen, ettei nikkelin kysyntä lisäänny seuraavan kolmen vuoden aikana, silloin on mahdollista, että nikkeliteollisuus ei voikaan käydä täydellä kapasiteetilla.

Tämän mahdollisuuden sattuessa on kysyttävä, missä Inco ensimmäiseksi rajoittaa ja vähentää tuotantoaan, täällä Sudburyssa, missä se joutuu maksamaan ainakin vähän verojakin, vaiko Manitobassa, missä sillä on kolmen vuoden verovapaus? Vastaus tähänkin kysymykseen on meiltä tulevaisuuden vaipan alla — mutta jos panemme itsemme Wall Streetin kapitalistien asemaan, niin me tiedämme, mitä me tekisimme — tuottaisimme täydellä voimalla Manitobassa, missä on mahdollisuus saada verohelpotuksina ehkä sadan miljoonan dollarin lisätulot — ja vähentäisimme tuotantoa Sudburyssa ainakin toistaiseksi.

Myönnettäköön, nämä ovat "vain" olettamuksia. Mutta näistä olettamuksista keskustellaan nyt melko paljon joko tavalla tai toisella. Jos nyt sitten olettaisimme vielä, että Inco päättäisi ylituotanto-ongelman kehittyessä rajoittaa tuotantoaan täällä Sudburyssa, joko pysyvästi tai toistaiseksi, mitä silloin tapahtuisi?

Epäilemättä joitakin nuorempia ammattitaitoisia kaivosmiehiä pääsisi Manitobaan. Mutta hekin menettäisivät siinä muutossa äärettömän paljon. Kaikkein pahimpaan tilanteeseen joutuisivat käsittääksemme kuitenkin vanhemmat kaivosmiehet, jotka ovat uskollisesti yhtiötä palvelleet, mutta voivat joutua työttömiksi ja siten menettää sekä leipätulonsa että odottamansa eläkeoikeuden.

Mutta kuten sanottu tällainen tuotannon vähentyminen, vaikka se olisi "vain" 25-prosenttinen, antaisi kuoliniskun myös kymmenille pikkuliikkeille ja n.s. vapaiden ammattien harjoittajille.

* * *

Tätä taustaa vasten katsottuna näemme todellisessa valossa eri piirien asennoitumisen ja edesottamukset. Mine Mill-union johto on keskittänyt miltei kaiken voimansa taisteluun siitä, että nikkelialueen työläisten eläkeoikeudet tulisivat turvatuksi kuitenkin, niin että he joutuisivat pois työstä. MM-union johto lähetti vastikään erikoisen valtuuskunnan liittohallituksen puheille ja esitti sen vaatimuksen, että koska yhtiö on saanut eläkekassastaan verohuojennusta, niin se oikeuttaa vaatimaan, että jokainen 20 vuotta yhtiötä palvellut työläinen saa 50-vuotiaana yhtiön eläkkeen sittenkin, vaikkei hän olekaan enää yhtiön palveluksessa.

Näin ollen MM-union johto ajaa turvallisuuskysymyksiä, jotka ovat todella tärkeitä kaivosteollisuuden tulevaisuuden pulmakysymyksissä. Niihin kannattaa mainittävää huomiota.

Ja sitä tuomittavampaa on, että tällaisen vaaratilanteen uhatessa kaivosmiesten unionia yritetään kontrolloida ja kauko-ohjata jonkun näsäviisaan professorin toimesta, joka näyttää tietävän vallan liian hyvin, kenen hyväksi ja ketä vastaan hän toimii.

Kommunistien vaalijulistus Englannissa

Lontoo. — Englannin kommunistinen puolue, joka asettaa 18 ehdokasta syksyn vaaleihin, vaatii hyökkäämättömyyssopimusta Englannin ja Neuvostoliiton välillä sekä taistelee vapaan ja riippumattoman Englannin puolesta, sanottiin torstaina julkaistussa puolueen vaalijulistuksessa. Kommunisteilla ei ole edustajaa nykyisessä parlamentissa. Vuonna 1950 he saivat parlamenttiin yhden edustajan. Puolueen jäsenmäärä on 27,000.

Vaalijulistuksessa sanotaan, että Englannista on tullut Yhdysvaltain tärkein atomiasetukikohta. "Englannissa on enemmän ydinaseita neliökilometriä kohti kuin missään muussa maassa maailmassa. Hallitseva konservatiivinen puolue on kylmän sodan ja väkivallan esitaistelija. Sen syntirekisteriin kuuluvat Suez, Kypros, siirtomaasorto ja Afrikassa harjoitettu raakuus", sanottiin julistuksessa.

Tiedemiehet 50 vuotta edellä politiikkoja

Edinburgh. — YK:n ravinto- ja maatalousjärjestön entinen johtaja lordi Boyd-Orr sanoi lauantaina täällä pidettävässä ydinaseiden aseistariisumiskokouksessa, että tiedemiehet ovat 50 vuotta edellä politiikoita.

"Politikot ovat täydellisesti hämmennyksissään", sanoi hän.

He eivät tiedä mitä he tekisivät sillä suurella voimamäärällä jonka tiedemiehet ovat antaneet heidän käsiinsä.

Kuun kartta ennen avaruusraketin antamia tietoja

Syyskuun 13 päivä merkitsi uutta valtavaa askelta tieteen kehityksessä: silloin saapui ihmisen valmistama esine ensi kerran toisen taivaankappaleen pinnalle. Luonnollista on, että tämä taivaankappale oli juuri Kuu, joka on lähinaapurimme avaruudessa. Onhan matka Kuuhun keskimäärin vain 384,395 kilometriä, kun sen sijaan meitä lähinnä olevaan kiertotähteen, Venukseen on matkaa 109,1 milj. kilometriä ja parhaiten tunnettuun kiertotähteen Marsiin 227,8 milj. kilometriä. Vaikka Kuu on maapallon pysyvä kiertolainen, maan luonnollinen "sputnik", jota on voitu tutkia jatkuvasti, on sen kartalla ja luonnonolosuhteissa vielä paljon selvittämätöntä, johon Neuvostoliiton lähettämän toisen avaruusraketin lähettämät tiedot ilmeisesti antavat lisävalaistusta.

Seuraavassa hieman tilastotietoja siitä taivaankappaleesta, jonka kylmää ja yksinäistä autiutta myöhään sunnuntain ja maanantain välisenä yönä Kuun vetovoimapiiriin ilmestynyt ja Kuuta valtavalla yli 11,000 kilometrin tuntinopeudella lähestynyt raketti häiritsi.

60 PROS. KUUSTA VOIDAAN NÄHDÄ

Kuu kiertää "isäntänsä" maan ellipsin muotoista rataa pitkin kerran 27 vuorokaudessa 7 tunnissa, 43 minuutissa 11.5 sekunnissa. Saman ajan se myös tarvitsee kiertääkseen kerran akselinsa ympäri. Maan pinnalla oleva tarkkailija voi nähdä Kuun pinnasta kaikkiaan vain hieman yli puolet. Noin 40 pros. sen pinnasta on "pimeätä aluetta" maasta käsin eivätkä myöskään maasta lähetetyt avaruusraketit ole antaneet tietoja Kuun "takapuolelta".

Kuu on — kuten kiertolaisen tuleekin — huomattavasti pienempi maata. Niinpä sen halkaisija on 3,476 kilometriä eli hieman yli neljäsosa maan halkaisijasta. Maapallon massa on puolestaan noin 81 kertaa niin suuri kuin Kuun ja Kuun massan keskitiheys ⅔ maan massan keskitiheydestä.

Vähäisen massan vuoksi on painovoima Kuun pinnalla vain noin 1/6 maan painovoimasta ja niinpä Kuun pinnalla voi kantaa kuusi kertaa painavamman esineen samalla voimankulutuksella kuin maan pinnalla.

EI ILMAA EIKÄ VETTÄ

Painovoiman vähäisyys on ollut myös syynä siihen, että Kuu on kadottanut ilmakehänsä varsin pian muodostumisensa jälkeen. Nykyisin siitä voidaan havaita vain vähäisiä jäännöksiä. Useimmat radioteleskooppitutkimukset ovat osoittaneet, että kaasumolekyylien määrä yhdessä kuutiometrissä Kuun auringon valaisemalla puolella ei kohoa yli tuhannen. Ilmakehän lisäksi on vesi haihtunut Kuun pinnalta jo suhteellisen varhaisessa vaiheessa, mitä osoittaa se, ettei Kuun vuoristoissa voida havaita jälkiä eroosiosta.

Ilmakehän puuttuminen tekee Kuun alttiiksi meteoriittien iskuille ja vihdoin ilmakehän puuttuminen aiheuttaa valtavia lämpötilan muutoksia Kuun pinnalla. Kuten tunnettua, ei Kuu ole mikään "itsevalaiseva" taivaankappale, vaan se heijastaa auringon valoa. Tästä johtuvat myös Kuun vaihtelut täysin pimeästä uudesta kuusta ensimmäisen neljänneksen kautta täysikuuksi ja jälleen viimeiseksi neljännekseksi. Kolmen taivaankappaleen, maan, auringon ja Kuun keskinäisestä sijaintisuhteesta riippuu miten suuri osa Kuusta on ulkopuolella maan varjon ja siten voi heijastaa auringon valoa.

Kuun pinnalla lämpötilojen vaihtelut saattavat vuorokauden aikana olla jopa 270 celcius-astetta, päivällä 100—120 astetta lämmintä auringon valaisemilla kohdilla, yöllä 150 astetta pakkasta. Tämä koskee vain Kuun pintakerrosta. Sen sijaan ovat uudet teleskooppitutkimukset osoittaneet, että jo 10 senttimetrin syvyydessä Kuussa on käytännöllisesti katsoen muuttumaton noin 100 miinusasteen kylmyys.

KUUN KARTTA YKSITYISKOHTAINEN

Kun Neuvostoliiton toinen avaruusraketti matkasi kohden Kuuta, saattoivat neuvostotiedemiehet jo useita tunteja ennen sen iskeytymistä Kuun pintaan määritellä, mihin kohdille se saapuisi. Kaikkialla maailmassa kuultiin nimet "Mare Tranquillitatis", "Mare Serenitatis" ja "Mare Vaporum" — kolmen meren nimet, joiden väliselle alueelle raketti oli putoava.

Tämä osoitti, että jo aikaisemmin on voitu piirtää varsin yksityiskohtainen Kuun kartta ja että Kuun pinnanmuodostus on tunnettu varsin hyvin. Kuun kartalle on tähän mennessä voitu merkitä kaikki vähintäin 2 kilometrin levyiset ja korkeussuhteessa 200 metrin suuruiset eroavuudet Kuun pinnassa.

Kuun kartta osoittaa, että suurinta osaa sen pinnasta peittävät vuoret — tasankoja on vain noin 40 prosenttia pinta-alasta. Läpimitaltaan ovat suurimmat tasangot noin 900 kilometrin suuruisia ja pyöreämuotoisia. Juuri tällaisia tasankoja kohti kiiti neuvostoliittolainen raketti — vanhentuneen käsityksen mukaan niitä yhä nimitetään meriksi, vaikka niissä ei ole lainkaan vettä.

Edellämainitut Kirkkauden, Tyyneyden ja Sumujen meret löydetään tavalliselta Kuun kartalta vasemmalta alhaalta. Niiden lisäksi voidaan siellä havaita Kriisien meri, Sateiden meri, Pilvien meri, Kosteuden meri, Nektarin meri, Kylmyyden meri, Yltäkylläisyyden meri sekä Myrskyjen valtameri.

Vuoria on Kuun meille näkyvässä osassa laskettu olevan noin 35,000 ja niissäkin toistuu tasankojen ympyrämuoto. Niiden keskustassa on yleensä kraateri, läpimitaltaan 2—50 kilometriä. Useat näistä vuorista muistuttavat maan tulivuoria. Niilläkin on kaikilla nimensä — mm. useat kuuluisat tiedemiehet ovat saaneet nimikkovuorensa Kuussa. Siellä ovat Herodotoksen ja Arkhimedeen, Kaplerin ja Kopernikuksen, Linnen, Gutenbergin ja Picardin vuoret.

Kuun vuoret muodostavat myös yhtenäisiä vuorijonoja ja niinpä löydämme Kuun kartalta Alppien, Karpaatiten, Pyreneitten, Apenniinien ja Kaukasus-vuoriston vastineet. Kuun vuoristot ovat varsin korkeita. Korkeimmat huiput kohoavat aina 8,000 metrin korkeuteen. Päinvastaisia ilmiöitä on myös — niinpä mm. Sateiden meren tasanko on noin 2 kilometriä Kuun keskipinnan alapuolella.

Kaikki tämä tiedetään Kuusta ennenkuin tiedemiehet ovat päässeet tutkimaan Neuvostoliiton toisen avaruusraketin matkansa varrelta antamia tietoja. Mahdollisesti ensimmäinen Kuun puuttomalle pinnalle laskeutunut maan lähetti muuttaa käsityksiämme oleellisissakin kohdissa lähinaapuristamme avaruudessa ja ennen kaikkea vastaa osaltaan kysymykseen, millaisia mahdollisuuksia on ihmisellä tulla toimeen toisella taivaankappaleella.

KAUPAN RAJOITUKSET VAHINGOITTANEET USA:TA, EI N-LIITTOA

Syyskuun 17 päivänä N. Hrushtshev puhui New Yorkin liikemiesklubin tarjoamilla päivällisillä. Kiitettyään tilaisuudesta tavata liikemiespiirien edustajia Hrushtshev jatkoi: "Tiedän kyllä, että liikemiehille on ominaista puhua ilman diplomatiaa, asiat halki. Siksi katson voivani minäkin puhua suoraan minkä mahdollisesti ei jokaista miellytä mutta on edullisinta.

Hrushtshev esitti tilastotietoja Neuvostoliiton ja Yhdysvaltojen kehityksestä. Hän osoitti mm. että vuoden 1913 tasosta Neuvostoliiton tuotanto on kasvanut 36-kertaiseksi. Hän jatkoi:

Neuvostoliitossa on laadittu ja toteutetaan nyt kansantalouden kehittämisen valtava 7-vuotissuunnitelma. Olemme kuluvan vuoden 8 kuukauden aikana lisänneet tuotantoa 12 % kun suunnitelma edellytti 7,7 %. Ilmeisesti valmistamme vuodessa tavaroita enemmän kuin suunnitelmassa on edellytetty yli 10 miljaardin dollarin arvosta. Tämä osoittaa että emme ole yliarvioineet mahdollisuuksia laatiessamme taloussuunnitelmia vaan päinvastoin olemme asettaneet teollisuudelle kohtuulliset tavoitteet jotta emme ylijännittäisi talouselämää.

Me voimme saavuttaa USAn tuotannon kokonaismäärässä ja myöhemmin tuotannossa asukasta kohden nopeammin kuin mitä suunnitelmassamme on edellytetty.

Olemme kannattaneet kansainvälisen kaupan laajentamista aina neuvostovallan perustamisesta alkaen.

Haluan korostaa, että neuvostohallitus on aina kannattanut ja kannattaa edelleen tasa-arvoista, molemmille osapuolille edullista kauppaa. Kaikenlaista kaupan rajoitusta vastaan, kaikenlaisten kiellettyjen tavaroiden luetteloita vastaan, joita te olette laatineet, olemme taistelleet ja tulemme taistelemaan koska se on tie rauhaan.

Kauppasuhteiden kieltämisestä Neuvostoliiton kanssa Yhdysvalloissa hyväksytty laki, joka oli rajoittanut Neuvostoliiton ja Yhdysvaltojen kauppaa, ei ole aiheuttanut meille vahinkoa. Me keksimme vetypommin ennen teitä. Ennen teitä me valmistimme mannertenvälisen ballistisen raketin, jota teillä ei ole vieläkään. Ja mannertenvälinen ballistinen raketti on todella ihmisen järjen kiteytymä.

Neuvostoliiton kaupan diskriminointipolitiikan jatkaminen Amerikan Yhdysvaltojen taholta on yksinkertaisesti järjetöntä itsepäisyyttä.

Käsiinne hyvät herrat on keskitetty melko suuret mahdollisuudet. Olette vaikutusvaltaisia miehiä. Tästä syystä kääntyessäni tänään puoleenne, haluan lausua toivomuksen, että käyttäisitte vaikutusvaltaanne rauhanomaisen rinnakkaiselon sekä keskinäisen kilpailun hyväksi samoin kuin molempien maiden huomattavat edustajat.

Puheensa jälkeen Hrushtshev vastasi hänelle tehtyihin kysymyksiin. Hrushtshevin puhetta kuunneltiin tarkkaavasti ja se keskeytettiin tuon tuostakin amerikkalaisten liikemiesten suosionosoituksin.

Britannia antanut osittaisen itsenäisyyden basutoille

Lontoo. — Britannia on myöntänyt osittaisen itsenäisyyden pienelle Afrikassa sijaitsevalle Basutomaalle. Maan uusi perustuslaki myöntää maan kaikille asukkaille oikeuden osallistua vaaleihin, sillä parlamentin on määrä kokoontua ensi vuoden helmikuussa.

Osittaisen itsenäisyyden luovuttaminen Basutomaalle aiheuttaa ristiriitaa Britannian ja Etelä-Afrikan välille, koska Etelä-Afrikka on katsonut, että Basutomaa, joka on toisten alueiden ympäröimä alue, on osa Etelä-Afrikan valtiosta.

Basutomaassa on 12,000 neliömailia aluetta ja 785,000 asukasta, jotka ovat etupäässä neekereitä. Alueella on vähemmän kuin 4,000 ulkomaalaista.

Britannia tulee edelleen huolehtimaan puolustuksesta, ulkomaanasioista ja sisäisestä turvallisuudesta.

Avaruudessa syödään vain velliä

Berliini. — Herkkusuiden avaruusmatkoista ei tule mitään, sanoo professori Hans Clamann, saksalaissyntyinen amerikkalainen avaruuslääketieteen erikoistuntija.

Avaruudessa on ihmisen tyydyttävä "tietynlaiseen yksitoikkoiseen ruokavalikoimaan", sanoi professori eräässä esitelmässä perjantaina. Avaruusmatkailija tarvitsee suunnilleen puoli kiloa tiivistettyä ravintoa päivässä ja tämä ravinto on painottomuuden vuoksi "imettävä" pullosta. Kauraryyneistä, maito- ja munapulverista, kuivatusta lihasta ja kuivatuista aprikooseista valmistetaan velliä, jota koehenkilöiden on syötävä. Se maistuu vielä alussa kohtalaisesti, mutta viikon perästä velli syödään vastenmielisesti ja kahden viikon kuluttua on melkein mahdotonta saada sitä menemään alas. Kun tämä kriitillinen vaihe on ylitetty, alkaa välinpitämättömyyden tila.

Britannian tähdet tukivat ydinaseiden kieltoa

Lontoo. — Yksitoista johtajaa Britannian teatteri-, konsertti- ja filmihenkilöä työskenteli täällä ilman maksua viime tiistaina auttaakseen varojen hankkimista pommien pannaan julistamiseksi.

He esittivät ohjelmistonsa Royal Festival Hallissa sen jälkeen kun orkesteri oli poistunut iltaesityksen jälkeen. Esitys kesti kello yhteen saakka aamulla ja tilaisuuteen oli saapunut noin 2,000 henkilöä.

Sir Michael Redgrave saapui tilaisuuteen, vaikka hän parhaillaan esiintyy johtavalla osalla "The Aspern Papers"-nimisessä näytelmässä, ja lauloi kolme laulua. Dame Sybil Thorndike, joka on Englannin ensimmäinen teatteritoimintansa johdosta aateloitu nainen, esitti Queen Elizabeth I valmistaman puheen. Säveltäjä Benjamin Britten soitti pianoa ja säesti Peter Pearsin lauluja. Musiikkialan koomikko Gerard Hoffnung johti soittokvartettia.

Tilaisuudessa ei esitetty lainkaan puheita tai minkäänlaisia mielenosoituksia, mutta näyttämän takana oli suuri juistus, missä esitettiin kamppailun tarkoitus — ydinaseiden hävittäminen. Sama symbooli esiintyy seinillä kautta Britannian.

"Nämä taiteilijat hyvin mahdollisesti jossain määrin saattavat vaaranalaiseksi oman kohtalonsa," selosti kirjailija J. B. Priestley, joka toimi ohjelmanesittäjänä. Samalla hän huomautti, että on edelleen vastenmielisyyttä ja diskriminaatiota aseistariisumiskampanja vastaan. "Mutta todellisilla taiteilijoilla on todellinen tunnelma elämään, ja he haluavat säilyttää sen", hän vakuutti.

Ohjelmassa esiintyi varsin tunnettu brittiläinen dame Peggy Ashcroft, joka esitti useita runoja, jotka oli erikoisesti valittu.

Näyttelijätär Constance Cummings esiintyi tilaisuudessa, vaikka hän oli ollut näkööradioharjoituksissa koko päivän. Hän luki satiiristä kirjallisuutta, joka oli suunnattu niitä taiteilijoita vastaan, jotka eivät halunneet osallistua yrityksiin estää ydinsodan syttyminen.

Nuori pianisti Denis Matthews esitti Mozartin sävellyksen ja englantilaisista filmeistä tuttu koomikko Miles Malleson esitti puheen, joka oli otettu ranskalaisesta kirjallisuudesta. Ennen esiintymistään hän selosti ydinaseiden vastaista kamppailua: "Se on hyvä asia, se on ainoa asia, koska jos emme sitä voita, ei tule olemaan muitakaan mahdollisuuksia."

Tunnettu Shakespeare-näyttelijä John Neville, joka viime vuonna esitti Hamletin osaa "Old Vic" teatterissa, esiintyi näyttämöllä suurena poliitikkona. Runoilija Cecil Day Lewis luki tähän tilaisuuteen kirjoittamansa proloogin.

Priestleyn vaimo, joka tunnetaan nimellä Jaquetta Hawkes selosti: "Tällaista ei odoteta tapahtuman Amerikassa. Tunnetut henkilöt eivät osallistuisi siihen mccarthyismin vaikutuksen jälkeen, koska kampanja olisi vastenmielinen hallitukselle."

SITÄ JA TÄTÄ

HÄTÄ KEINOT KEKSII

Ja sitten oli eräs tehtailija, joka pani soittokunnan soittamaan kansallishymniä koko päiväksi estääkseen tehtaallaan istumalakon. — C. E. Burton, West Frankfort, Ill.

— Vika ei ole niinkään siinä, että automoottorit ovat liian voimakkaita, vaan mieluimminkin siinä, että monella autoilijalla on liian vähän järkeä. — The St. Louis Labor Tribune.

Churchill sanoo kannattavansa aseistariisuntaa

Woodford, Englanti. — Sir Winston Churchill sanoi täällä keskiviikkona, että hänen mielestään pääministeri Nikita Hrushtshevin ehdotusta aseistariisunnasta on tervehdittävä, mutta länsimaiden pitäisi saada tutustua lähemmin ehdotukseen.

Tämä 84-vuotias valtiomies sanoi, kannattajilleen vaalipiirissään, että mr. Hrushtshevin suunnitelma täydellisestä aseistariisumisesta on mitä hämmästyttävin ehdotus.

"Mutta meidän täytyy saada tietää enemmän", sanoi entinen pääministeri. "Kuinka tultaisiin tällaista aseistariisuntaa kontrolloimaan? Juuri tämä on se kohta, johon menneisyydessä monet neuvottelut ovat kompastuneet."

Mr. Churchill vakuutti kannattavansa idän-lännen korkeimman tason neuvottelua.

Rauhan mahdollisuus voidaan varmistaa vain sellaisilla neuvotteluilla, sanoi hän.

Hän tervehti myös mr. Hrushtshevin ja presidentti Eisenhowerin tulevia neuvotteluja ja sanoi, että länsimaat ovat onnellisia kun heillä on Eisenhowerin kaltainen mies, jolla "on kokemusta ja kykyä kansainvälisissä asioissa tällä hetkellä".

Mr. Churchill vastusti sitä, että Britannia yksin hylkäisi ydinaseet.

"Ydinaseiden riistäminen itseltämme ilman selvää suojaavaa sopimusta merkitsisi länsimaiden suurta heikentämistä ja veisi meiltä oikeuden päättää omasta tulevaisuudestamme", sanoi hän.

Suomen lähettiläät Budapestiin, Wieniin ja Ottawaan

Helsinki. — (S-S) — Ulkoasiainministeriön pääluokan kohdalla ehdotetaan ulkomaanedustuksen tehostamiseksi perustettavaksi Budapestiin, Ottawaan ja Wieniin kuhunkin lähettilään ap. virka.

Maamme ulkomaankaupan edistämiseksi olisi voitava lähettää kaupallisia sihteereitä eri puolille maailmaa suorittamaan markkinatutkimuksia ja perehtymään vientimahdollisuuksiin. Tätä toimintaa, mitä muutamat maat harjoittavat laajassa mitassa, on meilläkin jo pääasiassa erään yksityisen säätiön varoilla saatu aikaan, mutta toiminnan laajentamiseksi ehdotetaan perustettavaksi kolme ylimääräistä kaupallisen avustajan tointa.

Suomella on nykyään vain yksi lähetetty konsuliedustusto Yhdysvalloissa. Kun New Yorkin pääkonsulinvirasto ei voi hoitaa laajassa maassa kyllin tehokkaasti esim. jäämistöasioita, ehdotetaan San Franciscoon perustettavaksi pääkonsulin virasto.

PÄIVÄN PAKINA

Valkeus nauraa pimeyden töille

Näyttää siltä, että valkeus nauraa vieläkin pimeyden töille. Toisin sanoen, Laosin taantumushallituksen edesottamiset ja puheet eivät siedäkään päivänvaloa.

Luulisi, että Laosin hallitus, joka on vaatinut jopa aseellistakin apua "ulkomaalaisia hyökkääjiä vastaan" olisi kovin mielissään siitä, että sanomalehtimiehet saavat omin silmin nähdä, omin korvin kuulla ja omin sanoin kertoa siitä, minkälaisen "hyökkäyksen" kohteeksi se pikkumaa on todella joutunut.

Mutta kittiä kans, sanoisi porilainen.

Vientianesta, Laosin pääkaupungista syyskuun 22 pnä lähetetystä New York Timesin kirjeenvaihtajan Greg MacGregorin uutiskirjeestä saimme lukea:

"Laosin armeija pani tänään voimaan rajoituksia uutisvälityksestä siitä sissitoimintamallisesta sodasta, mikä on ollut käynnissä maan pohjoismaakunnissa heinäkuun puolivälistä alkaen.

"Taktillisessa tiedonantotilaisuudessa aamulla armeijan eräs puhemies tiedoitti, että sanomalehtikirjeenvaihtajain liikkuminen taistelualueilla on kielletty Laosin yleisesikunnan päällikön, kenraali Ouane Rathikonen määräyksestä, ja että tämä kielto astui voimaan heti.

"Samalla tiedoitettiin armeijan päämajasta, että sanomalehtimiehet eivät saa haastatella eikä valokuvata haavoittuneita täkäläisessä sairaalassa eikä muuallakaan . . ."

Tässäpä sitä onkin ukaaseja kerrakseen. Sanomalehtimiehet **eivät saa mennä tapahtumapaikalle!** Heidän täytyy olla tapahtumapaikoilta mahdollisimman kaukana — siellä missä ovat kenraalit ja muut kihot, jotka pitkäaikaisessa "sotapalveluksessaan" harvoin kohtaavat muuta kuin luonnollisen kuoleman, elleivät kuole alkoholisteina tai juoppohulluina.

Siellä "kaukana", vallan kenraalien tuntumassa heille annetaan sitten samaistettuja tietoja, joilla on yhtäpitävyyttä tosiasiain kanssa jotakuinkin saman verran kuin on samanlaisuutta yön ja päivän välillä.

Sanomalehtimiehen kannalta katsoen tässä tulee vähän kademieltä siitä, kuinka helpolla "sotakirjeenvaihtajat" sentään pääsevätkään — sen kun istuvat vain jossakin hienoissa hotelleissa odottamassa, mitä heille annetaan kotiin "kirjoitettavaksi".

Lukijan kannalta katsoen näyttäisi kuitenkin paremmalta, jos tällaiset "sotakirjeenvaihtajat" olisivat kotona ja sanoisivat rehellisesti lukijoilleen, ettei Laosin sisällissodasta ole lupa kirjoittaa mitään muuta, mitä sisällissodan järjestäjät ja johtajat itse määräävät!

Että kysymys on totuuden salaamisesta ja ihmisten yleisestä jymäyttämisestä, se näkyy niistä "perusteluista" mitä on kuulema annettu Laosissa olevien kirjeenvaihtajain silmien ja korvien sitomisen "oikeuttamiseksi".

Esim. edellämainittu kirjeenvaihtaja kertoo yksityistietona että Laosin korkein johto on kärmeissään siitä, kun kirjeenvaihtajat ovat kertoneet jotakin muutakin kuin muunnettua totuutta.

Varsinkin ranskalaiset lehtimiehet ovat kuulema tehneet suuren synnin niitä vastaan, jotka Laosin kansallissodan uudelleen aloittivat. "Pääasiallisin valitus kohdistuu Ranskan lehdistön edustajia vastaan, jotka ovat kirjoittaneet eri tapahtumista toisin kuin on Laosin armeijan päällystö niistä kertonut. Ranskalaiset s a n o m a lehtimiehet ovat lähettäneet myös raportteja, joissa kumotaan väitökset Pohjois-Vietnamin sekaantumisesta Laosin asioihin . . ." Näin kertoo mr. McGregor.

Ei siis ole lainkaan ihme, vaikka Laosissa lyötiin syvä musta pata sanomalehtikirjeenvaihtajain päähän silmien ja korvien peittämiseksi.

Eräs toinen kirjeenvaihtaja — Keyes Beech, kertoo myös Vientianesta, syysk. 22 pnä lähettämässään uutiskirjeessä, että "Laosin kriisi näyttää päättyneen . . ."

Kas kun paikalle tuli YKn Turvallisuusneuvoston "tutkijat", niin heille ei voitukaan esittää mitään "todisteita" ulkopuolisesta hyökkäyksestä.

Puhuen siitä "kriisin päättymisestä" mainittu kirjeenvaihtaja jatkaa:—

". . . Kaikki tämä saattaa tulla uutistietona muulle maailmalle. Mutta ei arviolta 2,500,000:lle laosilaiselle, joitakin oppineita lukuunottamatta, jotka eivät ole mitään kriisistä tietäneetkään.

"Suurin osa laosilaisista uskoo, että maailma on lattea, ja että siinä asuu vain laosilaisia, joiden joukossa on muutamia kiinalaisia ja valkoihoisia kaukaisista maista.

"Koska enemmistä heistä ei tunne nimeltä edes pääministeriään — Phoui Sananikonea — on tuskin uskottavaa että he ovat tietoisia 'kommunismivaarasta' . . ."

Vaikka emme olekaan olleet paikan päällä, niin meistä tuntuu kuitenkin, että Laosin taantumushallitus taustamiehineen on joutunut hieman omituiseen valoon maailman yleisen mielipiteen valokeilassa. — Känsäkoura.

NÄYTELMÄ LUVASSA PORT ARTHURISSA

Port Arthur. — Syksy on tullut ja alkanut syystoiminta järjestössä ja kyllä sitä puuhaa taas riittääkin kun vaan ensin tässä päästäisiin siunattuun alkuun.

Näytelmäkomitea on kyllä kokoontunut jo monetkin kerrat ja tehnyt suunnitelmia näytelmien suhteen, mutta lujille se sittenkin ottaa alkuun päästä ja kerätä joukkoja yhteen.

Meillä kuitenkin on jo menossa näytelmä "Kuriton sukupolvi", jota ohjaamaan valittiin Olavi Salma. Heillä on ollutkin jo harjoituksia, mutta Olavi joutui lähtemään kauemmaksi töihin, vaan kyllä Sirkka pitää huolen kaikesta, ettei työ sentään kesken jää.

Kuriton sukupolvi onkin kerrassaan hyvä, hauska ja samalla vakavan asiallinen sekä lisäksi ajankohtainen näytelmä, että kun se nyt saadaan vaan ramppivaloon, niin kannattaa tulla taas pitkästä aikaa seuraamaan hyvää esitystä. Päivää ei ole siihen määrätty milloin esitys tapahtuu, mutta lokakuun aikana kuitenkin, että pitäkää se mielessänne.

Sitten meillä on monia muita näytelmiä ohjelmistossa, kuten "Torpan Kaarina", "Ajan laulu", "Onni", "Isän vanha ja uusi" sekä vielä muitakin. Mutta älkää sentään kukaan luulko, että näytelmiä voidaan asettaa esitettäväksi ilman, ettei niissä monet yksilöt ensin joudu tekemään ankaraa työtä. Meillä on aina ollut pyrkimys siihen, että näytelmä tule ensin hyvin harjoitella ennenkuin se asetetaan suuren yleisön katsottavaksi. Niin me aiomme tehdä nytkin, ja olemme myöskin aina ajaneet sitä periaatetta eteenpäin, ettei mitään ihan himp hamp-näytelmiä kannata ottaa ohjelmistoon. Jos te tulette edes katsojina mukaan, niin voitte silloin todeta, että näyttämötyömme on kulkeva hyvillä raiteilla. Yksi kysymys vaan on pulmallinen: tulisi saada uusia ja nuoria voimia mukaan ja me kutsummekin teitä nuoret erikoisesti, tulkaa mukaan ja niin vanhat ja nuoret yhdessä aherramme kulttuurityön vainiolla.

Mainitsen tässä samalla Aikamme Naisten riennoista, meillä kun oli kokous syyskuun 16 päivänä, niin siellä päätimme, että aletaan syystoiminta reilusti ja koska meillä oli rahaakin kassassa, niin siitä luovutimme Vapaudelle $10.00, maksoimme Canadan Naisten Congressille jäsenmaksun ja kuukausimaksumme, ollen kokonaissumma $41.00.

Sitten päätimme taas alkaa kaiken muun toiminnan mukana keräämään uusia varoja ja järjestimme kahvinjuontia ja seurapelejä syyskuun 29 päivän illaksi haalille. Naiset lupasivat käsitöitä ja muutakin palkinnoiksi kelpaavaa tavaraa tuoda mukanaan. Kutsumme vaan teitä kaikkia saapumaan tähän järjestämäämme tilaisuuteen 29 pnä kello 8 illalla.

Sitten seuraava kokous on syyskuun 30 päivä Milja Sippolan luona 470 Dewe Ave. Kokous alkaa 1.30 päivällä ja sinne toivotaan suurta osanottoa. Siis mennään joukolla kaikki jäsenet ja paljon uusia viedään mukana. — Syysterveisin,

TAS.

Lammi kiekkoa 53.86, Salonen 2,000 m SEn 5.13,0

Helsinki. — Keuruun kisailijain viime sunnuntaisissa kilpailuissa saavutti Paavo Lammi suomalaisten kesän kärkituloksen 53.86 kiekonheitossa. Kolhon Repo sijoittui toiseksi myös hyvällä tuloksella 52.87.

Keihään näissä kilpailuissa voitti veteraani Toivo Hyytiäinen tuloksella 72.76.

Lauttakylän kisoissa Olavi Salonen juoksi 2.000 metriä Suomen ennätysajassa 5.13,0.

Kaisaniemen maratonin, joka sunnuntaina juostiin 29. kerran, voitti Järvenpään Kalevi Laakso, joka jo muutamia kilometrejä ennen loppua teki selvän pesäeron kilpakavereistaan ja jätti seuraavaksi sijoittunutta Tampereen Lehikoista yli puoli minuuttia. Laakson loppuaika oli 1.24,07.

Viettäkää JOULUNNE VANHASSA MAASSA!

Ruotsin Amerikan Linja järjestää kaksi ilontäyteistä jouluhuvimatkaa

M/S STOCKHOLM Halifaxista Jouluk 5 päivänä

ja

M/S KUNGSHOLM New Yorkista Jouluk. 8 päivänä

Näillä jouluhuvimatkoilla vallitsee täydellinen JOULUTUNNELMA. Herkulliset jouluruoat, erikoiset joululeikit ja -laulut ym. Ostaessanne edestakaisen lipun säästätte paluumatkan hinnassa 10%, jos paluu tapahtuu säästökauden aikana, viimeistään kesäkuun 20 pnä 1960.

Lipunhinta Stockholmissa:
Turistiluokan lippu
Halifaxista Göteborgiin .. $203.00
Göteborgista Helsinkiin .. 23.60

Paluulippu Kungsholmissa tai Gripsholmissa
Helsingistä Göteborgiin .. 23.60
Göteborgista New Yorkiin 206.00

Yhteensä $456.20

•

Gdynia America Linjan jouluhuvimatka

M/S BATORY Quebecista Jouluk. 9 päivänä Kööpenhaminaan mistä on hyvät yhteydet Suomeen

Säästökauden turistiluokan lipun hinta Quebecista Turkuun on seuraava:
Quebecista Kööpenhaminaan .. 200.00
Kööpenhaminasta Turkuun .. 24.15
$224.15

Autamme kaikkia asiakkaitamme matkan järjestämisessä ja passin hankinnassa ilman lisämaksua.

Tehkää paikkatilauksenne ajoissa osoitteella:

VAPAUS TRAVEL AGENCY
Puhelin OS. 4-4264
100 Elm S. W. Sudbury, Ont.

Ruotsin Amerikan Linjan M/L Kungsholmilla saapui Suomesta New Yorkiin syyskuun alussa joukko suomalaisia opettajia: Kirsti Aarnio, Ruth Jafs, Helmi Juvonen, Pentti Lampila, Kerttu Luukannel, Kaarina Nikkilä, Tuttu Nurmiaho, Anna-Liisa Oksanen, Urpo Oksanen, Martti Paturi, Aimo Rönkä, Mikko Salomaa, Leena Siukonen Leena Voipio ja Touko Vuotilainen. Lisäksi seuraavat tutkijat: Matti Helminen, tri. Jaakko Mukala ja tri. Yrjö Roitto. Opettajat menivät ensin Washingtoniin, jonka jälkeen heidät sijoitetaan Yhdysvaltain eri yliopistoihin opiskelemaan.

He myyvät sielunsa

Kuva siitä kuinka Israelin pääministeri Ben Gurion seisoo päällään julkaistiin ympäri maailmaa sanomalehdissä.

Ottamalla huomioon nykyhetken tästä kuvasta tulee pilakuva koska asiat Israelissa ovat "päälaellaan". Sillä on erikoinen vaikutus maan sisäiseen elämään sekä ulkomaille johtuen siitä kun Israel on myynyt aseita Länsi-Saksalle. Tämä toimenpide ei vain aiheuttanut vihaa Israelissa, mutta kaikkien juutalaisten keskuudessa koko maailmassa.

Aseiden myyminen saksalaisille militaristeille, joiden kädet ovat 6 miljoonan toisen maailmansodan aikana natsien tappaman juutalaisen verestä tahratut on aiheuttanut vihan myrskyn Ben-Gurionin hallitusta vastaan. Pääministeri, joka on ollut hallituksessa kymmenen vuotta, joutui jättämäänhallituksensa eroanomuksen.

Tämän jälkeen seuranneessa äänestyksessä Ben-Gurionin hallitus pelastui tappiolta 12 äänen enemmistöllä ja tämän pelastuksen toi "Yleinen Sionistipuolue", joka antoi äänensä Ben-Gurionille. Tätä puoluetta johtaa Bernstein, joka on Israelin monopien edustaja. Tämä ei ollut ensinkään yllättävä sillä he äkkiä vainusivat voittoja asekaupasta Länsi-Saksan kanssa.

Kaikki osoittaa sitä, että Ben Gurionin hallitus suunnittelee sitoa maansa NATO:n sotasuunnitelmiin tekemällä sopimuksia Bonnin ja Pariisin kanssa.

Ei ole ihme jos ulkoasioiden seuraajat, mainitessaan Ben-Gurionin matkasta Ranskan pääkaupunkiin muistuttavat kuinka hän vieraili Pariisissa Anglo-Ranskan-Israelin Egyptiin hyökkäyksen aattona.

Ben-Gurion tekee kaikkensa voimistuttaakseen yhteyksiään Pariisi Bonnin akseliin. Tämä luonnollisesti tarkoittaa sotilaallisia yhteyksiä. Nykyiset Tel Avivin hallitsijat ovat valmiita ryhtymään vaikka minkälaisiin riskeihin.

Esimerkiksi Ben-Gurion on parlamentissa ennustanut, että pikemmin tai myöhemmin "me joudumme yhteenottoon".

Suhteellisen lyhyen olemassaolonsa aikana Israel on joutunut riitaan kaikkien naapurimaittensa kanssa. Eikä vain naapurimaittensa kanssa.

Ben-Gurion julistaa: "Ei ole minkäänlaista mahdollisuutta rauhasta naapureittemme kanssa lähitulevaisuudessa."

Vieläkin suorasukaisempia kehoituksia sotaan ovat tehneet Israelin armeijan korkeimmat johtajat. Esimerkiksi entinen armeijan esikuntapäällikkö kenraali Moshe Dayan artikkelissaan, joka julkaistiin Jerusalem Postissa, esitti teorian kuinka tarpeellista on suorittaa Siinain kamppailu "sopivana aikana". Nykyinen esikuntapäällikkö kenraali Haim Laskov toisti samaa. Sanomalehti Habokerissa hän ennustaa Israelin nopeaa voittoa "kaikista arabialaisista maista".

Tällaisten suunnitelmien toteuttamisen johdosta Israelin on pakko lähestyä Länsi-Saksan kostosuunnittelijoita. Ben-Gurion on äskettäin ollut kosketuksissa natsilaisten teurastajain kanssa jotka nykyään ovat Länsi-Saksan sotilasjohtajia. Hän oli se joka kyynillisesti luonnehti natseja, näitä juutalaisten murhaajia, sanomalla: "He tappoivat, mutta he ovat tehneet parannuksen."

Tämä osoittaa kuinka pitkälle Ben-Gurion on mennyt uskossaan, että Israelin tie on sama kuin Bonnin.

Israelissa on kaikki keskitetty n.s. "puolustuksen" hyväksi taikka suoraan sanoen asevarusteluun. Sotavalmistelut tehdään erittäin salassa. Kaiken päälliseksi tärkeisiin toimenpiteisiin on ryhdytty saattamaan maa "atomivaltioksi". Yhdysvaltain johdolla rakennetaan atomireaktoria lähelle Rishon el-Zionin kauppalaa. Israelista on tiedotettu, että amerikkalaisia "sotilasatomiasioiden" tuntijoita on saapunut Tel Aviviin.

Israelin hallitus kiireellisesti kuljettaa maataan sotilaalliseen raesateeseen. Vastuuttomien tekojensa takia Tel Avivista on tullut samanlainen kuin Bonnistakin. Ben-Gurion pelaa juuri samanlaista peliä Lähi-Idässä kuin kanslerin Adenauer Euroopassa nimittäin jarruttaa useiden ongelmien rauhallista ratkaisua. Ei tarvitse olla profeetta voidakseen sanoa, että Ben-Gurion onnistumisella ei ole yhtään paremmat mahdollisuudet kuin Adenauerillakaan.

Joku aika sitten eräs puhuja Israelin parlamentissa arvostellessaan hallitusta siitä kun se noudattaa kaikkia NATO:n vaatimuksia sanoi, että Israelin valtiomiehet myyvät sielunsa kun he ovat ensiksi myyneet ruumiinsa.

Israelin kansa yhä suuremmassa määrin vaatii jyrkkiä muutoksia hallituksen ulkopolitiikassa puolueettomuuteen ja parantamaan suhteita toisten Lähi-Idän maihin. Ben Gurion kuitenkin johtaa länteen, NATO:n, Pariisin-Bonnin akseliin ja atomiaseistukseen. Tässä juuri lepää Israelin murhenäytelmä ja koska sillä on likinäköisiä hallitusmiehiä, niin se huomaa joutuneenhyvin surulliseen tilanteeseen.

— Isvestia.

Ennätyksiä murskattiin Saksa-Puola ottelussa

Toisena päivänä pisteet tasan — mutta Saksa voitti maaottelun kymmenellä pisteellä

Köln. — Länsi-Saksa voitti Puolan viikon vaihteessa suoritetussa yleisurheilumaaottelussa Kölnissä pistein 111—101. Ensimmäisen päivän jälkeen Länsi-Saksa johti 58—48.

Sunnuntain parhaan tuloksen saavutti Paul Schmidt 800 metrin juoksussa juosten matkan ajassa 1.46,2. Tämä on vuoden paras aika maailmassa ja Saksan ennätys. Edellinen ennätys 1.46,6 oli Rudolf Harbigin nimissä vuodelta 1939. Puolalainen Lewandowski juoksi uuden Puolan ennätyksen 1.46,5.

TULOKSIA:

Kolmiloikka: Schmidt, Puola 16,19, 2) Malcherczyk, Puola 15.90.

Kuula: Sosgornik, Puola 17.43, 2) Kwiatkowski, Puola 17.36, 3) Wegman, Saksa 17.21, 4) Lingau, Saksa 17.20.

10,000 m: Zimny, Puola 29.28,6, 8) Höger, Saksa 29.46.2.

4x400 m: Saksa 3.07.9 (vuoden paras aika Euroopassa), 2) Puola 3.10,6.

Seiväshyppy: 1) Lehnert Saksa 440, 2) Gonowski, Puola 440, 3) Möhring, Saksa 430.

KUZNETSOVILLA KYKY YLITTÄÄ ITSENSÄ

Neuvostoliittolainen Vassili Kuznetsov riisti jälleen nimiinsä 10-ottelun maailmanennätyksen USAn tummaihoiselta Rafe Johnsonilta, joka oli saavuttanut sen USA—Neuvostoliitto yleisurheilumaaottelussa Moskovassa 27—28 päivinä heinäkuuta viime vuonna (8,302 pistettä) Kuznetsovin uusi ME-pistemäärä on 8,357.

Kun tarkastellaan Kuznetsovin eri lajien tuloksia huomataan ettei mies parantanut niitä aionastaan kuudessa lajissa verrattuna hänen aikaisempaan ennätykseensä 8.042, vaan teki lisäksi vielä kahdessa, kuulassa ja korkeudessa, oman henkilökohtaisen ennätyksensäkin, mikä suoraan sanoen on loistava suoritus, kun ottaa huomioon 10-ottelun muiden lajien painon. Kuznetsovin hirmutuloksen salaisuus on epäilemättä juuri hänen kyvyssään ylittää itsensä. Johnson, joka loukkasi pari vuotta sitten polvensa, mutta pääsi jälleen viime vuonna kunnolla harjoittelemaan, on saavuttanut aivan erinomaisia tuloksia eri lajeissa, kuten 10.3 sadalla metrillä, 776 pituudessa, 53.31 kiekossa jne., mutta hän ei ole koskaan kyennyt lyömään henkilökohtaista ennätystään 10-ottelun yhteydessä. On todettava, että raja, joka kulkee henkilökohtaisten ennätysten ja 10-ottelussa saavutettujen tulosten välillä on paljon leveämpi mustalla amerikkalaisella kuin neuvostourheilijalla.

Ei ole suinkaan mitään liioittelua, jos sanotaan, että 9,000 pisteen rikkominen näille kahdelle miehelle on täysin mahdollisuuksien rajoissa.

Oheen olemme laatineet taulukon, jossa ovat Kuznetsovin ME:ään saavuttamat tulokset, hänen henkilökohtaiset ennätyksensä ja hahmotellut tulokset 9.000 pisteen saavuttamiseksi, jotka ovat aivan täydellisesti miehen kykyjen rajoissa. Häneltä ei puutu kuin 643 pistettä tuohon maagilliseen rajaan. Listassa ei ole suinkaan kaikkia lajeja merkitty edes hänen omaan ennätystulokseensa, sillä on otettava huomioo koko 10-ottelun rasitus yhtenä kilpailuna suoritettuna.

Ensi kesänä pidettävästä USA—Neuvostoliitto maaottelusta 18—19 heinäkuuta, tulee jo näiden kahden miehen kohtaamisen ansiosta nähemisen arvoinen tapaus. Ja saapa nähdä särkyykö jo silloin 9.000 pisteen fantastiselta tuntuva raja.

	ME-tulokset		Omat ennätykset	Hahmotellut	
100 m	10,7	(1,034)	10,5	10,5	(1,129)
pituus	735	(906)	740	750	(966)
kuula	14.68	(841)	14.68	14.87	(862)
korkeus	189	(900)	189	190	(900)
400 m	49,2	(908)	48,6	48,8	(940)
110 m aidat	14,7	(894)	14,4	14.4	(983)
kiekko	49.94	(949)	50.35	50.20	(960)
seiväs	420	(855)	430	430	(915)
keihäs	65,06	(852)	72.64	72	(1,048)
1,500 m	5.04,6	(232)	4.50	4.55	(297)
pisteitä		8,357			9,000

HUIJAUSTA KORKEIMMASSA OPINAHJOSSA

Kirj. James Ronaldson

Sudbury ja Mine-Mill unio ovat nykypäivinä uutisaiheina. Seuraten Mine-Mill unionin kansallista edustajakokousta siihen liittyvine sensatioineen —yksi kaikkein mielenkiintoisin uutistieto nikkelialueen suhteen tuli Queen's Parkista (Ont. hallitukselta — V).

Kalvinismin järkkymätön henkilöitymä, pääministeri Leslie Frost on heittänyt kylmää vettä tukahduttaakseen aloitteen protestanttisen yliopiston perustamiseksi Pohjois-Ontarioon. Hän on sanonut hankkeen alullepanijoille, että heillä ei ole mitään toivoa saada finanssiapua Ontarion maakunnalta, jos he aikovat pitää kiinni tavoitteestaan. Sen sijaan hän suositteli heille pyrkimystä jonkinlaiseen yhteiseen järjestelyyn "Order of the Society of Jesus" (Jesuiittain veljeskunnan) kanssa, jonka johdon alaisuudessa on nyt Sudburyn yliopisto. Hän esitti, että tätä tavoitetta kehitettäisiin siinä määrin, jotta siitä tulisi täydellisesti Kaikkien uskontojen oppikoulu.

Tämä presbyteerisen kirkon vanhimman, mr. Frostin määräys tuli yllätyksenä monille johtaville protestanteille, jotka ovat työskennelleet kannatuksen saamiseksi yliopiston perustamiseksi. Huolimatta Sudbury Star-lehden suhtautumisesta asiaan, että yliopistosta saataisiin yhteistoimintaan perustuva laitos, suurin osa protestanteista on huolissaan ja epätoivossa mahdollisuuksista saada täydellisesti tyydyttävä sopimus yksipuolisten jesuiittojen kanssa.

On sanottu, että politiikassa on omalaatuisia vuodekavereita. Tämä yliopiston haulikkohäiden esitys näyttää olevan omalaatuisuuden huippu. Mutta kun huomioidaan Incon menettelyjen tausta ja salavehkeily sudburylaisia vastaan, niin se olisi johdonmukainen naimiskauppa.

Sudburyn yliopisto on ilmeisesti perustettu keskukseksi, jonka ympärille kaikki oikeistolaiset ja uniovastaiset voimat alotaan järjestää, eikä ole lupa tehdä mitään sen ehkäisemiseksi. On ilmeisesti selvää, että Inco vaatii sitä ja mr. Frost vastaa kalkuna siihen. Mutta epäilen kovasti, ettei hänen presbyteerinen sydämensä ole asian takana.

TCAn lentolippujen hinnoissa ei odoteta mitään laskua

Vancouver. — Yhteiskunnallisesti omistetun Trans Canada Airlines-yhtiön lentolippujen hinnoissa ei odoteta tapahtuvan mitään laskua vuoteen tai kahteen vaikka yksityisesti omistetulle Canadian Pacific Airlines-yhtiölle onkin annettu oikeus järjestää päivittäinen palvelu Canadan rannasta rantaan, ilmoitti TCAn presidentti Gordon McGregor viikon lopulla.

Sen sijaan se tulee järjestämään ensi huhtikuun 1 päivänä alkavaksi täältä Itä-Canadaan lentopalvelun DC-8 suihkukoneilla.

"On mahdollista, että vielä kahteen vuoteen ei tapahdu mitään laskua lentolippujen hinnoissa", sanoi hän.

On odotettu, että CPAlle annettu oikeus merkitsee TCAn tulojen vähenemistä $3,000.000:lla tämän vuoden loppuun mennessä. CPAn lentokoneet kuljettavat tällä matkalla keskimäärin 72 matkustajaa lentokoneissa, joiden kapasiteetti on 88.

Mr. McGregor sanoi British Columbian ilmailuneuvoston kokouksessa Harrison Hot Springsissa, että uusi suihkukonepalvelu aloitetaan huhtikuun 1 päivänä ensi vuonna jos yhtiö saa kyllin ajoissa tarkoitukseen tilaamiaan lentokoneita.

CPAn presidentti Grant McConachie sanoi, että hänen yhtiönsä ilmoittaa kolmen viikon kuluessa minkälaisia lentokoneita se ostaa tähän tarkoitukseen. Se ostanee joko Boeingin rakentamia 707 merkkisiä tai DC-8:sia, mutta ei missään tapauksessa eurooppalaisia suihkukoneita.

N-liiton lääkäreitä lähetetään kehittymättömiin maihin

Chicago. — Täällä ilmestyvässä American Medical Association "News-julkaisussa selostetaan, että Neuvostoliitto aikoo kouluttaa lääkäreitä siinä määrin, että heitä voitaisiin lähettää kehittymättömiin maihin.

Suunnitelmat edellyttävät, että Neuvostoliitossa tulee olemaan yksi lääkäri jokaista 600 ihmistä kohti tri Zigmas Yanushkevichius selosti sanomalehtimiehille täällä. Hän oli Neuvostoliiton virallisena edustajana täällä kun pidettiin lääkeopin toinen maailmankonferenssi.

Hän selosti, että Neuvostoliitossa on ryhdytty opettamaan eräitä lääkealan oppilaita siinä mielessä, että heidät lähetetään kehittymättömiin maihin auttamaan lääkealalla.

Tällä kertaa 70 prosenttia Neuvostoliiton lääkäreistä on naisia, mutta nykyisin enemmän miehiä on siirtymässä lääkealalle. Tri Yanushkevichius selosti tämän johtuvan siitä, että Neuvostoliitossa on nykyisin vähemmän korostettu tarvetta saada uusia työntekijöitä insinööri- ja toisille fyysillisen tieteen aloille ja se johtuu myös siitä, että on huomattava määrä nuorukaisia, jotka ovat läpäisseet korkeakoulun.

Hän kertoi myös, että tällä kertaa Neuvostoliitossa 200,000 oppilasta opiskelee lääketieteen alalla 87 oppilaitoksessa, ja opetustyöstä huolehtii 19,600 professoria. 82 prosenttia oppilaista nauttii valtion avustusta. Hän myös osoitti, että 27,000 lääkäriä suorittaa "jatko-opintoja vuotuisesti.

Senaattori toivoo Chicagon vesilain haudatun ikuisesti

Washington. — Senaattori Alexander Wiley (R. Wis.) sanoi täällä tällä viikolla, että hän toivoo senaatin ulkoasiainvaliokunnan hautaavan kokonaisuudessaan ensi vuonna lakiehdotuksen, jonka mukaan Chicagon kaupungin sallittaisiin ottaa 1,000 kuutiojalkaa lisää vettä sekunnissa Michiganin järvestä viemäriverkostonsa käyttöön.

Wiley oli yksi niistä henkilöistä, jotka johtivat taistelua tätä lakiehdotusta vastaan. Chicagon sallitaan nykyään ottavan 1,500 kuutiojalkaa sekunnissa.

Samansuuntaisia lakiehdotuksia on esitetty useimpina vuosina kongressin harkittavaksi. Tällä kertaa sen vastustajat onnistuivat yrityksissään saada se viedyksi senaatista senaatin ulkoasiainvaliokunnan käsiteltäväksi.

"Toivon, että valiokunnan jäsenet havaitsevat sopivaksi jättää koko asian pöydälle", sanoi senaattori Wiley.

Canada on tarmokkaasti vastustanut kaikkia sellaisia lakiehdotuksia, sillä lisäveden ottaminen Chicagon likaviemäritarkoituksiin laskisi Suurten Sisäjärvien pintaa.

Työpäivä lyhenee tuntuvasti NL:ssa

Moskova. — Neuvostoliiton kaikkien teollisuustyöläisten ja virkamiesten työpäivä muuttuu lokakuun alusta lukien seitsemän tunnin pituiseksi. Uutistoimisto TASS ilmoitta asiasta päätteyn kommunistisen puolueen keskuskomitean, neuvostohallituksen ja ammattijärjestöjen edustajiston kokouksessa.

Tämän lisäksi aloitaan kaivostyöläisten ja muiden maan alla työskentelevien työpäivä lyhentää kuuteen tuntiin. Työaikojen uudelleen järjestelyjen yhteydessä on tarkistettu palkkausjärjestelmää.

Viime vuodesta lähtien on teräs- ja hiilityöläisten työaika ollut seitsemän tuntia ja eräiden kaivosmiesten kuusi tuntia. Uusien määräysten ansiosta muut työläiset ja virkamiehet pääsevät osallisiksi samoista eduista.

Camping-matkailua kehitetään N-liitossa

Helsinki. — Neuvostoliiton ulkomaisen matkailun kehityksessä kiinnitetään nykyisin erikoista huomiota camping-matkailun järjestämiseen ulkomaisille turisteille, kertoi Suomessa viikon vierailulla ollut Neuvostoliiton matkatoimiston Intouristin hallit. puheenjohta. V. M. Ankudinov viime lauantaina lehdistölle järjestetyssä tiedoitustilaisuudessa. — Aluksi valmistetaan kuntoon 20 campingaluetta, joista jokainen voi ottaa vastaan 50—100 autoretkikuntaa. Nämä alueet sijaitsevat matkailun "valtaväylien" varrella Leningradista Moskovaan ja sieltä edelleen Puolan rajalle Brestiin sekä Romanian rajalle Tshernovtsiin, joissa mm. autojen huoltoverkosto on jo valmis. Ensi kesänä camping-alueiden määrä vielä lisääntyy tästä.

Munien tuottajain täytyy rekisteröityä saadakseen apua

Ottawa. — Liittohallituksen maatalousjaoston edustaja L. W. Pearsall on huomauttanut, että munien tuottajain on rekisteröidyttävä ennenkuin he voivat nauttia hallituksen myöntämästä hintatukiavusta munatuotannossa.

Tämä hallituksen uusi munatuotantoa koskeva apumuoto astuu voimaan lokakuun 1 pnä. Sen perusteella hallitus maksaa määrättyyn rajaan asti tuottajille kananmunista. Aikaisemmin hallitus osti munia varastoon.

Tämän uuden menetelmän mukaan hallitus on valmis auttamaan jokaista munatuottajaa 4,000 tusinaan asti 12 kuukauden aikana. Munien on oltava joko suuria tai tavallista suurempia.

Rekisterikortteja on saatavana kaikilta valtion lupakirjalla toimivilta munien jalostusasemilta. Farmarin on esitettävä vain yksi anomus, vaikka hänellä olisi useampi kuin yksi farmi. Hänen on myös hakemuksessaan ilmaistava kuinka paljon kanoja hänellä on keskimäärin. Rekisteröintianomuksen täytyy olla farmarin allekirjoittama.

Kun farmari on saanut rekisterinumeronsa, niin hän voi numeroaan käyttäen myydä munansa minkä tahansa munien lajitteluaseman välityksellä.

Jouluksi Suomeen

KAKSI ILONTÄYTEISTÄ JOULUHUVIMATKAA!

New Yorkista Göteborgiin, josta erinomaiset yhteydet eri puolille Suomea. Matkatavarat suoraan Suomeen.

ML. STOCKHOLM .... Joulukuun 4
ML. KUNGSHOLM .... Joulukuun 8

Matkan johtajana Mr. Rune Forsberg, Swedish-American Line, New York

Säännölliset laivavuorot New Yorkista GRIPSHOLMILLA, KUNGSHOLMILLA ja STOOKHOLMILLA

Alimmat säästökauden hinnat Göteborgiin:
GRIPSHOLM, KUNGSHOLM, Turistiluokka $215 - I luokka $317
STOCKHOLM " $203 - " $287

Kääntykää matkatoimistonne puoleen tai suoraan

SWEDISH AMERICAN LINE
1255 Phillips Sq., Montreal 2, P.Q.
325 Logan Ave., Winnipeg, Man.

Ruotsin Amerikan Linjaa edustavat:

O. K. Johnson & Co. Ltd.
Matkailutoimisto
697 BAY ST., TORONTO, ONT.
Puhelin EM. 6-9488

Ritari Agencies, Ltd.
Matkailutoimisto
7 CEDAR ST., SUDBURY, ONT.
Puhelin OS. 5-5685

Vapaus Travel Agency
Matkailutoimisto
Puhelin OS. 4-4264. P.O. Box 69
100 Elm St. W., Sudbury, Ont.

TILATKAA VAPAUS!

VÄLITÄMME RAHAA SUOMEEN

UUSI KURSSI VOIMASSA NYT!

PIENIN SUMMA 5,000 SMK. $16.50 YNNÄ LÄHETYSKULUT $1.00

JOKAINEN SEURAAVA 1,000 SMK. 3.30

Rahalähetykset toimitetaan vastaanottajalle 10-14 päivän kuluttua. Jokaiselle lähettäjälle lähetetään vastaanottajan tai Suomen postikonttorin antama kuitti.

VAPAUS TRAVEL AGENCY
Box 69 — Sudbury, Ontario

• NYT SAATAVANA KIRJAKAUPASTAMME •

SUURI LÄÄKÄRIKIRJA

Kirjallisuutemme suurimpiin teoksiin kuuluu 45 suomalaisen lääkärin yhteistyön tuloksena syntynyt "Suuri Lääkärikirja", jonka päätoimittajana on dosentti Niilo Saksela. Siinä esitetään 1,106 sivulla ja 900 kuvalla koko se lääketieteellinen tietomäärä joka tällä hetkellä on Suomen lääkärikunnan ensirivin miesten tutkimusten tuloksena saavutettavissa.

Teoksen toimittaja kirjan esipuheessa sanoo: "Nyt ilmestyvän 'Suuren Lääkärikirjan' tekijöitten harras toivomus on, että se todella kykenisi auttamaan lukijoitaan tautien merkityksen ja luonteen samoin kuin niiden ehkäisyn ja hoidon ymmärtämisessä ja täten osaltaan täyttäisi tehtävänsä nykyaikaisessa yleistajuisen lääketieteen valistustyössä."

Teos hakemistoineen käsittää 1121 sivua ja 900 kuvaa. HINTA SID. $8.00

TILATKAA OSOITTEELLA:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
BOX 69 SUDBURY, ONT.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

TALO MYYTÄVÄNÄ

UUSI NELJÄN HUONEEN TALO myytävänä; "tile"-lattiat, kylmä- ja kuumavesi, 4 kappaleen kylpyhuone, automaattinen kuuman ilman öljylämmitys, tasainen tontti 75 x 160. Kysykää: Jos. Labrosse, Whitefish, Ont. Puhelin UNion 6-2222. (24—26—29)

HUOM!
Bessie St. Sauna on avattu jälleen
Saunapäivät: Joka perjantai ja lauantai
SUDBURY, ONTARIO
(22-24-26)

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori OS. 4-4014
kotiin OS. 3-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
AMBULANSSI-PALVELUS
24 TUNTIA VUOROKAUDESSA
PUHELIN OS. 3-9596
62 Eyre St., Spruce kadun kulm.
SUDBURY

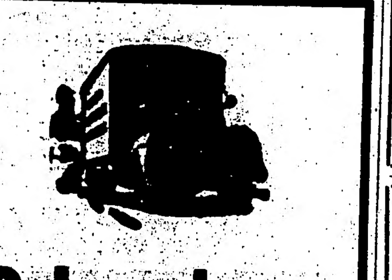

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. OS. 5-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Sairaskomitean kokous Finnish-haalilla ensi maanantaina alkaen kello 7.30 illalla.

CSJ:n Sudburyn os. johtokunnan ja Työn Puiston komitean kokous pidetään Työn Puistossa ensi tiistaina alkaen kello 7.30 illalla.

Kabarettitanssit ensi lauantaina Finnish-haalilla alkaen kello 8 illalla.

Kalervo Ketola menee Beaver Laken haalin rakennustalkoisiin lauantaina ja jos jotkut sudburylaiset haluavat mennä samoihin talkoisiin niin hän antaa kyytiä.

Suomalainen kirjasto aloittaa uudelleen lukuhaluisten palvelun

Suomalainen kirjasto — CSJ:n Sudburyn osaston kirjasto Finnish haalilla — avataan jälleen yleisön käytettäväksi ensi keskiviikkona, syyskuun 30 pnä, kello 7.30 illalla. Sudburyn osaston kirjasto on suurin suomalainen kirjasto Pohjois-Ontariossa, ehkä koko Ontarion maakunnassa ja se hankkii jatkuvasti uusia kirjoja lukuhaluisten kansalaistemme käytettäväksi. Kirjasto tulee olemaan auki keskiviikkoiltaisin ja silloin kun Finnish haalille järjestetään erinäisiä tilaisuuksia.

Kirjastokomitean kokous on myös keskiviikkona, kello 7 illalla siis puoli tuntia ennen kirjaston yleisön käyttöön avaamista.

Passi Sales & Service
56 Alder Street — Sudbury, Ont.
Massey-Ferguson koneita ja vara-osia.
Täydellinen varasto
Puhelin OS. 4-6104
Iltasin UN. 6-2435

SUOMALAINEN PARTURI
MARTHA MÄKI
KING EDWARD
PARTURILIIKKEESSÄ
King Edward Hotellin alakerrassa
LUOTETTAVA PALVELU.

KELLO- JA KULTALIIKE
Liik. Os. 5-6852, Kot. OS. 5-6342
Heiskanen Jewellers
7 Durham St. N., Sudbury, Ont.

Lacourciere & Lacourciere
LAKIMIEHET JA NOTARIOT
PUHELIN OS. 5-8221
18 Durham St. S., Sudbury
Uuden Toronto-Dominion pankkirakennuksen yläkerrassa

Harvestibingokomitea kiittää kannatuksesta

Harvestibingokomitea pyytää kiittää kaikkia niitä jotka tavalla tai toisella auttoivat torstai-iltaisen bingotilaisuuden suurenmoista onnistumista. Tulisi liian pitkä luettelo mainita kaikista nimistä mutta järjestävä komitea lausuu sulimmat kiitoksensa ympäristön farmareille, sekä kaupunkilaisille ja pikkuliikemiehille jotka lahjoittivat niin avokätisesti hyviä bingovoittoja. Suurkiitos myös bingon pelaajille ja kaikille jotka tätä tilaisuutta tukivat ja avustivat. Bingosta oli mainio tulos — $169.00 — mikä käytetään haalimme kunnostamiseen.

Suomalainen sai Incon stipendin

Incon varapresidentti Ralph D. Parker on ilmoittanut että yhtiö on myöntänyt työläistensä 11 opiskelevalle lapselle stipendit joiden mukaan heidän sisäänpääsy kouluun maksetaan ja lisäksi annetaan $300 ja eräissä tapauksissa $500.

Stipendin saajien joukossa on Kaarina Tulisalo Copper Cliffista. Hän opiskelee terveysoppia toista vuotta Queensin yliopistossa.

Karhu ammuttiin Falconbridgessa

Viime keskiviikkona ampui Falconbridgen kaivosyhtiön poliisi Ray Ahola karhun Falconbridgen kauppalassa Lindsley St. ja Falconbridge Rd:n risteyksessä. Karhu oli noin vuoden vanha.

Paikalle kutsuttiin poliisit ja koska karhu ei näyttänyt haluavan mennä metsään poliisi ampui sen kuoliaaksi.

KIRJEITÄ VAPAUDESSA

Vapaudessa on kirjeitä seuraaville henkilöille: K. Palsami T. Viianen, Juhani Autio, G. Kivi, Gus Ronko, J. Autio sekä mr. ja mrs. Väinö Koivula.

GEORGE GUSTAFSON SAIRAALAAN

Vapauden kirjanpitäjä George Gustafson meni tänään Sudburyn General-sairaalaan saamaan hoitoa. Toivomme hänen toipuvan mahdollisimman pikaisesti ja palaavan pian takaisin joukkoomme.

GENERAL MOTORSIN TEHDAS YHDYSVALLOISSA SULJETTU TERÄSPUUTTEEN TAKIA

Detroit. — Ensimmäinen yhdysvaltalainen autotehdas lopettamaan tuotantonsa terästyöläisten lakon johdosta on General Motorsin Columbusissa Ohiossa sijaitseva Ternstedtin tehdas, jossa valmistetaan autokorien osia.

Chrysler-yhtiö väittää, että se voi valmistaa autoja vielä marraskuussakin. Ford-yhtiö.

Hallitus valmis keskustelemaan työläisten turvatusta eläkkeestä

Liittohallituksen veroministeri George Nowlan on ilmoittanut, että hän on valmis keskustelemaan International Nickel-yhtiön ja Mine, Mill and Smelter Workersin kanssa Incon työläisten eläkkeiden turvaamisesta.

Päivää neuvottelulle ei ole vielä määrätty, mutta liittohallitus on ilmoittanut että näissä neuvotteluissa tulisi myös olemaan läsnä työministeri Michael Starr hänen apulaisministerinsä sekä veroministerin apulainen.

Kuluvan viikon alussa Mine-Millin 15 henkilöä käsittävä valtuuskunta esitti veroasioiden ministeri Nowlanille vaatimuksen että Incon tulee antaa takeet työläisilleen eläkkeen turvaamisesta. Esitetyssä lausunnossa sanotaan, että työnantajat saavat verovapauden eläkerahastoon luovutettavista varoista. Näinollen työläisillä täytyisi olla oikeus eläkkeen saamiseen jos he ovat täyttäneet 50 ikävuotta ja olleet yhtiön palveluksessa 20 vuotta.

Jos työläinen pannaan pois työstä ennenkuin hän on saavuttanut eläkeiän joka on nykyään Incon palveluksessa 60 vuotta, menettää hän täydellisesti eläkkeensä.

"Eläkemaksut ovat pidätettyjä palkkoja", sanottiin Mine Millin lausunnossa. Tästä syystä maksaako yhtiö tai ei työläisten eläkekassaan suorastaan palkastaan ei pitäisi vaikuttaa eläkeasiaan.

Port Colbornessa International Nickel-yhtiön sulattimolta pakkolomautettu Hony Kaduc symbolisoi International Union of Mine Mill and Smelter Workersin taistelua eläkkeiden saamiseksi. Hänet eroitettiin työstä saamatta eläkettä palveltuaan Incoa 29 vuotta. Unio ryhtyi taisteluun hänen puolestaan ja sovinto oikeus määräsi että yhtiön on otettava hänet takaisin työhön.

Yhtiö vetosi asian korkeimpaan oikeuteen ja Ontarion korkeimmassaoikeudessa vahvistettiin sovinto-oikeuden päätös. Asia on parhaillaan Canadan korkeimman oikeuden käsissä.

Asian nykyisin ollessa jos Incon työläinen eroitetaan työstä ei hänellä ole mitään oikeutta eläkkeisiin.

Mine Millin varapresidentti Harvey Murphy huomautti veroministeri Nowlanille, että Sudburyssa ja Port Colbornessa Incon laitoksilla työskentelee noin 2,500 työläistä jotka ovat olleet Incon palveluksessa vähintäin 20 vuotta mutta eivät ole kelvollisia saamaan eläkettä.

Union taholta ollaan huolissa sen johdosta että jos Sudburyssa työskentelevä Incon työläisiä siirrettäisiin Manitoban pohjoisosassa valmistuvalle laitokselle, niin he mahdollisesti menettäisivät eläketurvan.

CANADA JA L-SAKSA SUUNNITTELEVAT ASEIDEN YHTÄLÄISTYTTÄMISTÄ

Ottawa. — Länsi-Saksasta saapuu pian Canadaan Saksan lentovoimia edustava joukko, jonka tehtävänä tulee olemaan Länsi-Saksan ja Canadan lentokoneiden yhdenmukaistuttaminen.

Canadan puolustusministeri Pearkes tiedoitti asiasta keskiviikkona neuvoteltuaan kaksi tuntia Länsi-Saksan puolustusministeri Franz Josef Straussin kanssa.

Pearkes on selostanut myös, että Länsi-Saksa tulee lähettämään Canadaan joukon meriupseereita, jotka haluavat tutkia hävittäjälaivojen eteenpäin työntämistä. Samalla hän selosti, että yhteistoimintaa Länsi-Saksan ja Canadan asevoimien välillä on tarkoitus lisätä.

Lentokoneita koskevat tiedot käsittävät amerikkalaista suihkukonetta Lockheed Starfighter, joita Canada ja Länsi-Saksa aikovat tuottaa. Neuvottelut koskevat etupäässä vain lentokoneiden aseistusta.

Canadan merilaivastossa on otettu tutkittavaksi mahdollisuudet käyttää atomivoimaa sotalaivoissa, selosti Pearkes.

Canadalla on Euroopassa lentodivisiona, josta puolet on Saksassa kahdella eri lentokentällä. Canadalla on myös Saksassa prikaati sotilaita. Täällä on ajateltu, että yhtäläistyttämisen saavuttaminen Canadan ja Saksan asejoukkojen keskuudessa helpottaisi huomattavasti tavarain käyttöä, kuljetusongelmia ja joukkojen huoltoa.

Ensi viikolla tri Strauss matkustaa länteen ja vierailee mm. Vancouverissa ja Victoriassa.

Postinkantajat "kyllästyneitä" vitkasteluun

Winnipeg. — Canadan postilaitostyöläisten yhdistyksen sihteeri Fred Whitehouse sanoi täällä tällä viikolla, että postityöläiset ovat "kyllästyneitä" vitkastelusta, jolla liittohallitus käsittelee heidän palkankorotusvaatimuksiaan.

Hän sanoi, että postityöläiset ovat kaksi ja puoli vuotta palkoissa jälessä muista työläisistä.

Sihteeri antoi lausuntonsa vastauksena ylipostimestari Hamiltonin puheeseen yhdistyksen edustajakokouksessa täällä.

Mr. Hamilton väitti, että $1.000-000—$2,000,000 lisämenoja merkitseviä palkankorotusvaatimuksia ei voida käsitellä minkään yhden ministeriön toimesta.

Hän väitti, että postityöläisten palkat on kytketty valtion muiden toimenhaltijain palkkoihin ja niinollen koko hallituksen on harkittava näitä palkankorotusvaatimuksia.

Kääpiö kasvoi kokonaisen tuuman jättiläisestä otetusta verensiirrosta

Kobe, Japani. — Koben lääketieteellisen yliopiston lääkärit väittivät tällä viikolla, että siirtämällä suuren ihmisen verta kääpiöön he saivat kääpiön kasvamaan kokonaisen tuuman lisää mittaa.

Yliopiston viranomaiset sanoivat, että he olivat siirtäneet kuuden jalan mittaisen 18 vuoden ikäisen tytön verta 25 vuoden ikäiseen mieheen, jonka kasvu oli loppunut sen jälkeen kun hän oli loukkaantunut päähän kuudennella luokalla koulussa ollessaan.

Yhden vuoden kuluessa, ilmoittivat he, mies kasvoi kolme senttimetriä (1.18 tuumaa) lisää mittaa.

Vahvistamattomien tietojen mukaan jotkut liikemiehet ovat jo näiden raporttien innoittamina ryhtyneet tiedustelemaan josko olisi mahdollista tuoda suuremmassa määrässä verta länsimaista, joissa ihmiset kasvavat pitemmiksi kuin Japanissa.

Liittovaltion apua tarvitaan

Vancouver. — Liittohallitusta pitäisi pyytää auttamaan kansallista tierakennusohjelmaa, kuten se teki Trans-Canadan valtatiehen nähden, sanoi Saskatchewanin tieministeri J. T. Douglas keskiviikkona täällä pidetyssä Canadian Good Roads Associationin vuosikokouksessa.

"Realistinen suunnitelma ja menoarvio kaikilla kolmella hallitustasolla vapauttaisi meidät tulevaisuuden liikennetungoksilta, jotka tulevaisuudessa häiritsisivät vakavasti kansantaloutta", sanoi hän.

Kokouksessa sanottiin myöskin, että maakuntien gasoliini- ja moottoriajoneuvojen verot nousevat tulevan kymmenen vuoden aikana.

Canadian Tax Foundationin tutkimustyöntekijä F. H. Finnis sanoi, että useimmissa tapauksissa kollektiivinen veron kerääminen teiden käyttäjiltä pitäisi keskittää maakuntien käsiin, paitsi suurkaupunkien alueilla.

Hän sanoi, että maakuntien veroilla maksetaan 70-75 prosenttia teiden rakentamiseen menevistä menoista. Ellei niiden käyttämismaksuja koroteta, niin 10 vuoden kuluttua ne eivät peitä kuin 60-65 prosenttia menoista.

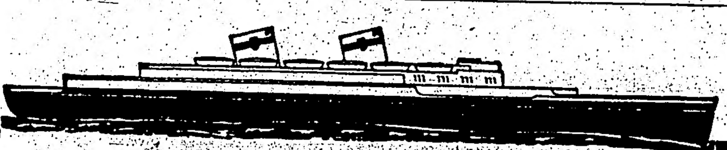

M.S. BATORY
Southamptoniin ja KÖÖPENHAMINAAN
mistä erinomaiset yhteydet joka puolelle SUOMEA.
Kulkuvuorot MONTREALISTA
LOKAK. 16 JA MARRASK. 13 P.
Jouluksi vanhaanmaahan!
JOULULAIVA QUEBECISTA JOULUK. 9 P.
Tehkää paikkatilauksenne aikaisin!
Lisätietoja ja paikkatilausta varten kääntykää paikallisen matka-asiamiehenne puoleen tai
GDYNIA AMERICA LINE
Pickford & Black Limited — Yleisasiamiehet
192 Bay St. Toronto 1 Canada

KAIVOSKLEIMIÄ HALUTAAN

Pieni aggressiivinen kaivosyhtiö on innostunut patenttikleimeihin tai osittaisesti kehitettyihin maihin. Yhtiöllä on mainiot geologit Torontossa ja he järjestävät paikalliset edustajat maallenne muutaman päivän kuluttua. Kaikki vastaukset pidetään ehdottomasti omana tietona.

BOX 69, SUDBURY, ONT.
(24—26)

UUSIA ASIAMIEHIÄ HALUTAAN

Vapaus on vanhin ja kiistattomasti vaikuttavin suomenkielinen lehti Canadassa. Lehdellämme on verrattoman hyvä asiamiesverkosto, joka ulottuu maan äärestä toiseen — Atlantista Tyynenmeren rannalle saakka. Vapauden kannatus on myös lisääntymässä, mikä näkyy tilaajamäärän viimevuotisesta noususta.

Mutta viimeaikoina on suomalaisasutus Canadassa levinnyt entistä laajemmalle alalle. On avautunut uusia suuria työmaita (kuten Elliot Lakella), uusia suomalaisten suurempia asutuskeskuksia (kuten Azilda Sudburyn lähettyvillä, mainitaksemme vain yhden) ja varsinkin suurkaupungeissa on kansalaisiamme siirtynyt joukkomitassa esikaupunkien asukkaiksi. Kaikki tämä tekee asiamiestehtävän entistä vaativammaksi — matkat pitenevät ja samalla vaikeutuvat.

Vapaus on saanut selväpiirteisen työväenlehden nimen ja maineen. Sitä tilataan ja luetaan ennenkaikkea tällaisena työväenlehtenä. Mutta samalla kertaa Vapaus on saanut tunnustusta uutislehtenä ja kultturitoiminnan edistäjänä. Vapauden uutispalvelu pystyy kilpailemaan kaikkien täkäläisten suomenkielisten lehtien kanssa. Esimerkiksi urheilu-uutisten välittämisessä ja urheiluasiain sekä muiden kulttuuritoimintojen edistämisessä on Vapaus huutomatkan kilpailijoitaan edellä. Kun vielä huomioidaan Vapauden pysyvät osastot, kuten "Kodin piiristä", "Perheen nuoremmille" ja "Club News" osastot, niin silloin voidaan sanoa, että kaikessa vaatimattomuudessaan Vapaus on koko perheen lehti. Kaiken lisäksi Vapaus on tekstimääräänsä nähden hyvin halpa lehti, jos sitä verrataan muihin täkäläisiin sanomalehtiin.

Kaikki nämä seikat ovat johtaneet siihen, että Vapautta halutaan tilata ja lukea sekä käyttää ilmoitusvälineenä.

Lokakuun 10 pnä alkavan levityskuukauden aikana me kaikin olemme Vapauden "asiamiehiä" siinä mielessä, että hankimme itse tai autamme asiamiehiä saamaan uusia tilauksia. Mutta työväenlehtien levittäminen on jatkuvaa työtä päivästä toiseen, ja kuten sanottu, siinä arvokkaassa työssä tarvitaan nyt monesta eri syystä lisätyövoimaa. Työväenlehtien levittäminen on arvokasta ja tuloksellista työtä nimenomaan siksi kun ne auttavat rauhanasiaa ja taistelua paremman elämän saavuttamiseksi työläisille, farmareille ja muille pieneläjille. Kaikki tämä antaa todellista työn iloa tekijälleen. Mutta sen lisäksi on asiamiehillä ja -naisilla työstään pientä sivutuloakin, sillä Vapaus myöntää heille 15% palkkion niin uusista tilauksista kuin uudistuksistakin sekä liikemiesten ilmoituksista, tervehdyksistä ja n.s. "jobitöiden" hankkimisesta. Asiaan kiintyneitä pyydetään kääntymään Vapauden pääliikkeen puoleen, mistä lähetetään tarvittavat asiamiespaperit sekä ohjeet yhteistoiminnasta ja asiamiestoiminnasta yleensä.

VAPAUS PUBLISHING CO LTD.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

OLEMME MUUTTANEET UUTEEN KAUPPAAMME!
Voimme tarjota yleisölle parhaimman ja nopeimman palvelun nykyaikaisessa kaupassamme.
ERIKOISUUTENAMME
monenlaiset maustetut ja muut rasvasillit
• AUKI ILTAISIN •
JAMES CHRISTAKOS
RUOKA- JA LIHATAVARAKAUPPA
Puh. OS. 4-4622
410 ELGIN ST. S. LÄHELLÄ SILTAA, SUDBURY
(24—26—29—1)

ILTALUOKAT

SUDBURY MINING & TECHNICAL KOULULLA
alkaen tiistaina, lokak. 6 päivänä
tullaan pitämään iltaluokkia seuraaville aineille:

VERSTASTYÖ	**LIIKEALAA**
Konepajaopetusta (1)	Konekirjoitusta
Säsköala — yleinen	Pikakirjoitusta ja konekirjoitusta
Yleinen puutyö (1)	Kirjanpitoa
Lämmitysinsinööriala — 3:nen ja 4:nen luokan	**TALOUSAINEITA**
Piirustusala — Yleiset konepaja- ja arkkitehtipiirustukset	Neulontaa (1)
MATEMATIIKKAA	Hattujen valmistusta (1)
9. ja 10. luokan	**13. LUOKAN AINEITA**
11. ja 12. teknillisen luokan	Algebraa (1)
TAIDEMAALAUS	Geometriaa (1)
Liikealalla ja taidealalla	Fysiikkaa (1)
KIELET	Englanninkiel. kirjallisuus (1)
Ranskan puhekieli	
Englantia uusille canadalaisille	

Lokkia toisille aineille saatavissa, jos on kylliksi kysyntää. Mitään luokkaa ei aloiteta, jos ei ole vähintään 15:sta osanottajaa. Kaikki luokat paitsi ne, jotka on merkitty (1), tullaan pitämään kahtena iltana viikossa, tiistaina ja torstaina, kello 7.30—9.30 ip. Numero (1) merkitsee, että luokka tullaan pitämään kerran viikossa, tiistaina tai torstaina, kello 7—10 ip. Neulontaluokat pidetään maanantai- ja keskiviikkoiltoina.

Luokka, jonka osanoton keskimäärä laskee alle 10:n minä kuukautena hyvänsä, voidaan lopettaa.

MAKSUT — Kaupungin asukkailta — $10.00 kurssilta.
Ei asukkailta — $12.00 kurssilta.

EI RAHAA TAKAISIN

Oppilaita, jotka aikovat osallistua pyydetään rekisteröimään kello 7.30 ja 9.00 välillä seuraavina iltoina teknillisellä koululla:

Tiistaina, keskiviikkona, torstaina, syysk. 29, 30, ja lokakuun 1 päivänä.

ILMOITTAUTUMISIA EI OTETA PUHELIMITSE

Putkitus- ja lämmitys-EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannus arviot vapaasti
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN OS. 4-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

LAUTAA
RAKENNUS- JA PUTKITUSTARPEITA
Kohtuullisin hinnoin
VÄHITTÄISMAKSUT
36 kuukauteen asti
EI ALASMAKSUA
GREENSPOON BROS.
LIMITED
214 Notre Dame Ave.
Puh. OS. 4-4259, Sudbury, Ontario

Neekeri-vaaliehdokasta uhattu Lontoossa

Lontoo. — Eräs neekerilääkäri ilmoitti tällä viikolla, että hänen henkeään oli uhattu ja vaadittu, että hän peruuttaa aikomuksensa asettua parlamenttiehdokkaaksi tulevissa yleisissä vaaleissa lokakuun 8 pnä.

Länsi-intialainen tri David Pitt, joka on ilmoittautunut ehdokkaaksi Lontoon Hampsteadin piirissä, sanoi, että häntä ja hänen perhettään oli uhattu puhelimitse joidenkin tuntemattomien henkilöiden toimesta.

Viime viikon lopulla hänen toimistonsa seinään oli kiinnitetty ilmoituksia, joissa vaadittiin: "Lähettäkää mustat kotiinsa".

KIITOS

Sydämellisesti kiitämme kaikkia sukulaisia, ystäviä ja tuttavia, jotka saapuivat meidän häätilaisuutcemme syyskuun 5 pnä 1959.

Kiitos monista lahjoista ja suuresta rahalahjasta. Erikoinen kiitos niille, jotka keräsivät rahalahjan. Teitä kaikkia kiittäen,

EILA JA ROGER GODIN
SUDBURY ONTARIO

TÄYDELLINEN KUNNIOITUS RAKKAALLE MUISTOLLE

Jokainen hautajaistilaisuus, jonka johto on meille uskottu, on täydellinen kunnioitus poistuneen rakkaalle muistolle ja rohkaiseva lohdutus omaisille.

YHTÄLÄINEN PALVELU
Taloudellinen palveluksemme on yhtäläinen kaikille varallisuudesta tai uskonnosta huolimatta. Emme ota lisämaksua 100 mailin säteellä Sudburysta.

ILMANVAIHTOLAITTEET
Äskettäin valmistui ilmanvaihtolaitteiden ylöspanotyö, joten voitte osallistua surujuhliin mukavassa viileydessä kuumilla ilmoilla.

LOUGHEED FUNERAL HOME
JA AMBULANSSI PALVELU
60—62 EYRE ST. PUHELIN OS. 3-9596 SUDBURY
KUKKAKAUPAT
60 EYRE STREET ja 79 DURHAM STREET SOUTH
(27-25-29-26)

LENTOKONEELLA TAI LAIVALLA
SUOMEEN - TANSKAAN - NORJAAN - RUOTSIIN
LENTO — BUSSI — JUNA — LAIVA-matkoja
PALVELUKSEMME ON MAAILMAN LAAJUINEN
PASSEJA — VIISUMIA — LAHJAPAKETTEJA
LENTOMATKAT VÄHITTÄISMAKSUILLA JÄRJESTETTÄVISSÄ
Soittakaa tai kirjoittakaa tottunutta, varmaa palvelua varten. Yli 20 vuoden asiakaspalvelu suomalaisille ystävillemme.
CARLSON TRAVEL BUREAU, 17 McGolrick Block, Port Arthur, Ont. Puhelin 5-6615
O. K. JOHNSON & CO. LTD., Matkailutoimisto, 697 Bay St., Toronto, Ont. Puhelin EM. 6-9488
RITARI AGENCIES LTD., Matkailutoimisto, 7 Cedar St., Sudbury, Ont. Puhelin OS. 5-5685

"SAFE BUY"
käytetyt autot
ovat edullisia ostaa
Suuri valikoima kaikkia merkkejä nähtävänä Sudburyn METEOR, MERCURY, ja TAUNUS (Saksan Ford) autojen sekä MERCURY trokien välittäjällä
Suomalaisena myyjänä
LAURI HOTTI
City Motors SUDBURY LTD.
Puhelin OS. 3-9585
633 Lorne St. S. Sudbury

VAPAUDEN HENKILÖKUNNAN **Jättiläis-BINGO, lokak. 8 pnä**